

maj 2008
czerwiec 2008
nr 5-6 (96-97), rok X,
ISSN 1508-5082

**Dzień
Samorządu
Terytorialnego**
s. 2

Podkarpacki Rektor
– prof. dr hab.
Stanisław Uliasz
s. 5

**Absolutorium
dla zarządu
województwa**
s. 6

**Najazd
na stalowych
rumakach**
– rozpoczęcie sezonu
motocyklowego
s. 10

EKOGAŁA 2008
– II Międzynarodowe
Targi Żywności
Ekologicznej
s. 13

**Kultura
ze wsparciem
samorządu
województwa**
s. 16

**Wiersze
Janusza Szubera**
– sylwetka
sanockiego poety
s. 18

PODKARPACKI PRZEGLĄD SAMORZĄDOWY

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego
zainaugurowany!

INWESTUJEMY W ROZWÓJ

Ponad 1 mld 136 mln euro otrzyma województwo podkarpackie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego obejmującego lata 2007-2013. Uroczysta inauguracja programu odbyła się 29 kwietnia 2008 roku podczas konferencji zorganizowanej w Zespole Sal Wykładowych Politechniki Rzeszowskiej. Wzięli w niej udział przedstawiciele beneficjentów programu z terenu województwa.

W trakcie konferencji zaprezentowany został spot promujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego. Po emisji spotu wszyscy obecni na konferencji mogli złożyć swoje podpisy na pamiątkowej piłce – „bohaterce” filmu promocyjnego.

Spis treści:

Dzień Samorządu Terytorialnego .. 2	217. rocznica uchwalenia
Konstytucji 3 maja	3
Wyróżnienie w konkursie Mercurius Gedanensis	3
Aktualizacja strategii rozwoju województwa	3
Ostre strzelanie w Ropczycach	4
Nowe karetki w Tarnobrzegu	4
70-lecie Huty Stalowa Wola	4
Podkarpacki Rektor	5
Absolutorium dla zarządu województwa	6
Inwestorzy w Jasionce	8
e-Administracja podpisana	8
Podkarpackie w Berlinie	9
Dyplomaci u marszałka	9
Najazd na stalowych rumakach ..	10
Podkarpacki producent żywności ..	12
Nominacje Agro Polska	12
EKO GALA 2008	13
Muzyczna podróż po Europie	14
Najnowsze wydawnictwo IPN	15
Namaluj historię dziadków	15
Kultura ze wsparciem samorządu województwa	16
Sylwetka Janusza Szubera	18
Sybilla dla stalowowlowskiego muzeum	19
Teatralne święto	20
Piłkarsko w Kolbuszowej	21

Okładka: Rozpoczęcie sezonu motocyklowego, czyt. s. 10
Fot. Krzysztof Zajczkowski

Witaj majowa jutrzeńko

Trzeci maja 1791 roku był dniem znaczącym w historii Europy i przełomowym w dziejach naszej Ojczyzny. Tego dnia Polska i Polacy otrzymali pierwszą w Europie, i drugą na świecie, nowoczesną konstytucję.

Uchwalona wówczas przez Sejm ustawa zasadnicza regulowała ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów, wprowadzała polityczne zrównanie mieszczan i szlachty, stawiała obywateli pod ochroną państwa. Konstytucja znosiła też zgubną dla kraju instytucję, jaką było liberum veto.

Zdaniem dwóch współautorów tekstu Konstytucji 3 maja, Ignacego Potockiego i Hugona Kołłątaja, była ona „ostatnią wolą i testamentem gasnącej Ojczyzny”. Przez mroczne lata zaborów i niewoli pamięć o niej dawała Polakom siłę do walki o wolność i nadzieję na odzyskanie niepodległości.

Przywołując w pamięci datę 3 maja, nie można nie nawiązać do słów preambuły konstytucji: „Uznając, iż los nas wszystkich od ugruntowania i wydoskonalenia konstytucji narodowej jedynie zawisł, długim doświadczeniem poznauszy zadaunione rządu naszego wady, a chcąc korzystać z pory, w jakiej się Europa znajduje i z tej dogorywającej chwili, która nas samym sobie wróciła, wolni od hańbiących obcej przemocy nakazów, ceniąc drożej nad życie, nad szczęśliwość osobistą egzystencję polityczną, niepodległość zewnętrzną i wolność wewnętrzną narodu, którego los w nasze ręce jest powierzony, chcąc oraz na błogostawieństwo, na wdzięczność współczesnych i przyszłych pokoleń zasłużyć, mimo przeszkód, które w nas namiętności sprawować mogą, dla dobra powszechnego, dla ugruntowania wolności, dla ocalenia Ojczyzny naszej i jej granic, z największą stałością ducha niniejszą konstytucję uchwalamy [...]”.

Słowa te, spisane ponad dwieście lat temu, także dziś wskazują nam drogę, którą powinniśmy kroczyć – ponad politycznymi podziałami, bez niesnasek i sporów, mając na uwadze dobro Polski i Polaków.

Świętujemy 217. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja. Przepiętna nas szczęście i radość, że możemy to czynić. Wielu z nas doskonale pamięta nie tak odległe przecież czasy, gdy świętowanie kolejnych rocznic uchwalenia Konstytucji 3 maja, było surowo zabronione. Dziś, gdy nikt już nam tego nie zabrania, śmiało okazujemy nasz patriotyzm i dumę z dzieła naszych wybitnych przodków. Głęboko wierzę, że przyswiecające im i nam wartości: „Bóg, Honor i Ojczyzna”, będą towarzyszyć następnym pokoleniom Polaków.

Czcząc pamięć tych, którzy ponad dwieście lat temu podjęli się trudu naprawy Ojczyzny, pamiętajmy, że także dziś Polska znajduje się w naszych rękach i to my jesteśmy odpowiedzialni za Jej przyszłość. Nasza miłość do Ojczyzny niech objawia się każdego dnia, a najpełniejszym jej wyrazem niech będą czyny, a nie choćby najwznioślejsze i najpiękniejsze słowa.

Zygmunt Cholewiński

Marszałek Województwa Podkarpackiego

„PODKARPACKI PRZEGLĄD SAMORZĄDOWY”

– pismo samorządu województwa podkarpackiego

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów. **Redaktor naczelny:** Rafał Baranowski. Redaguje zespół. **Druk:** MITEL s.c.

Tegoroczny Dzień Samorządu Terytorialnego uroczystość obchodzona w Rzeszowie w sobotę, 17 maja. Podczas gali w Wojewódzkim Domu Kultury poznaliśmy najlepszych samorządowców z terenu województwa podkarpackiego.

Dzień Samorządu Terytorialnego

Obchody rozpoczęła uroczysta msza święta odprawiona w intencji samorządów terytorialnych w rzeszowskim kościele farnym. Po nabożeństwie przedstawiciele samorządów z terenu województwa podkarpackiego wzięli udział w paradzie ulicami Rzeszowa.

nia Samorządów Terytorialnych dla najzdolniejszej młodzieży z terenu Podkarpacia. Te ostatnie otrzymało 25 uczniów.

Organizatorami obchodów Dnia Samorządu Terytorialnego byli marszałek województwa podkarpackiego Zyg-

Samorządowe laury wręczał marszałek Zygmunt Cholewiński.

Uroczystości były kontynuowane w Wojewódzkim Domu Kultury. Konferencję zainaugurował okolicznościowy wykład eurodeputowanego Mieczysława Janowskiego zatytułowany „Dziesięciolecie samorządu województwa podkarpackiego i samorządów powiatowych”.

W czasie konferencji marszałek województwa podkarpackiego Zygmunt Cholewiński wręczył statuetki dla najlepszych podkarpackich samorządowców: wójta, burmistrza, prezydenta i starosty. Marszałek wręczył także wyróżnienia „V Podkarpackiego Forum Lokalnej Prasy Samorządowej”, a także nagrody Podkarpackiego Stowarzysze-

nia Cholewiński, Podkarpackie Stowarzyszenie Samorządów Terytorialnych oraz Prezydent Miasta Rzeszowa Tadeusz Ferenc.

Dzień Samorządu Terytorialnego jest świętem ustanowionym przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej dla upamiętnienia daty przeprowadzenia pierwszych w pełni demokratycznych wyborów samorządowych do rad gmin i miast, które odbyły się 27 maja 1990 roku. Idea, jaka towarzyszyła demokratycznym wyborom do rad gmin i powiatów przyczyniła się do powstania koncepcji nowego podziału terytorialnego Polski, który funkcjonuje do dziś. Obecny podział terytorialny, będący

Laureaci „Podkarpackiej Nagrody Samorządowej”

Gmina:
wójt Stanisław Rokosz (Gmina Dębica)
Miasto małe: burmistrz Zbigniew Sanocki (Jedlicze)
Miasto duże: prezydent Piotr Przytocki (Krosno)
Powiat: starosta Wiesław Siembida (Powiat stalowowski)

Najpopularniejszy Samorządowiec Społeczności Podkarpackiej

Starosta Robert Godek (Powiat strzyżowski)
Prezydent Robert Choma (Przemyśl)
Burmistrz Józef Rzepka (Brzozów)
Wójt Ryszard Bugiel (Gmina Kamień)

Liderzy samorządności

Wójt Stanisław Rokosz (Gmina Dębica)
Starosta Władysław Bielawa (Powiat dębicki)
Burmistrz Kazimierz Rokita (Miasto i Gmina Głogów Małopolski)
Burmistrz Zbigniew Sanocki (Gmina Jedlicze)
Prezydent Piotr Przytocki (Krosno)
Starosta Józef Michalik (Powiat lubaczowski)
Prezydent Robert Choma (Przemyśl)
Prezydent Tadeusz Ferenc (Rzeszów)
Wójt Zbigniew Sawiński (Gmina Solina)
Burmistrz Henryk Sułaja (Ustrzyki Dolne)
Wójt Andrzej Betlej (Gmina Zarszyn)

Najlepsze strony internetowe wg jury plebiscytu

Starostwo Powiatowe w Jaśle
Urząd Miasta w Krośnie
Urząd Gminy w Bałogrodzie

Najlepsze strony internetowe wg internautów

Starostwo Powiatowe w Lubaczowie
Urząd Miasta i Gminy w Głogowie Małopolskim
Urząd Gminy w Zyrakowie

ureczywistnieniem demokratycznej idei decentralizacji państwa polskiego, spełnia ważne funkcje integracyjne regionalnych społeczności, co jest zadaniem niezmiernie ważnym, zarówno w tworzeniu społeczeństwa obywatelskiego, jak też w kształtowaniu i promocji regionalnej kultury i tradycji.

BP

Władze Województwa Podkarpackiego uczęły 217. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja. Kwiaty pod pomnikiem Tadeusza Kościuszki złożyli marszałek województwa podkarpackiego Zygmunt Cholewiński oraz przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego Andrzej Matysiewicz.

Trzeciomajowe uroczystości rozpoczęła msza święta odprawiona przez księdza biskupa Edwarda Białogłowskiego w kościele farnym w Rzeszowie, następnie uczestnicy obchodów złożyli kwiaty pod pomnikiem Tadeusza Kościuszki. W obchodach wzięli również udział Wojewoda Podkarpacki Mirosław Karapyta oraz Prezydent Rzeszowa Tadeusz Ferenc. Rocznicowe obchody zakończyła defilada żołnierzy 21. Brygady Strzelców Podhalańskich, funkcjonariuszy Policji, Straży Pożarnej i Służby Więziennej.

RB

217. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja

Wyróżnienie w konkursie Mercurius Gedanensis

Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego otrzymał wyróżnienie w konkursie „Mercurius Gedanensis” w kategorii Najlepsza Kampania Promocyjna w Polsce za kampanię „Województwo Podkarpackie”.

Nagroda przyznana została podczas odbywających się w połowie kwietnia w Gdańsku targów turystycznych, będących największym i najważniejszym spotkaniem branży turystycznej. W latach ubiegłych województwo podkarpackie wielokrotnie otrzymywało nagrody i medale, zarówno za najatrakcyjniejsze stoisko, jak i za materiały promocyjne czy profesjonalną obsługę stoiska. Tym bardziej cieszy fakt, że nadal nasze województwo jest dostrzegane, doceniane i wyróżnia się na tle innych regionów

Gdańskie Targi Turystyczne to wrota do rynku turystycznego Polski północnej i krajów nadbałtyckich, a według rankingu „Rynku Podróży” znajdują się w pierwszej trójce najlepszych targów turystycznych w Polsce. Mają one już ugruntowaną pozycję na branżowej mapie targowej. Co roku odnotowują wzrost liczby wystawców i odwiedzających. Rokrocznie w targach uczestniczy ponad 470 wystawców z Polski i z zagranicy i odwiedza je ponad 10 000 gości.

Stoisko województwa podkarpackiego cieszyło się dużym zainteresowaniem odwiedzających, którzy pytali o oferty związane z wypoczynkiem rodzinnym, turystyką pieszą, uzdrowiskową, o wycieczki na Ukrainę, głównie do Lwowa, jak również o bazę noclegową. Najczęściej interesowano się Bieszczadami, szlakami turystycznymi, rowerowymi, a także możliwościami uprawiania turystyki ekstremalnej oraz architekturą drewnianą. Udzielaliśmy informacji o imprezach kulturalnych odbywających się w naszym regionie i najciekawszych atrakcjach turystycznych. Dużą popularnością cieszyły się mapy, przewodniki, informatory, nasze wydawnictwa: „Turystyka pielgrzymkowa”, „Podkarpackie ABC...” oraz „Podkarpackie dla dzieci”. Ten ostatni wzbudzał szczególne zainteresowanie u dzieci, które po jego oglądnięciu namawiały rodziców do wyboru Podkarpackiego na miejsce letniego wypoczynku.

PS

Aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa

Samorząd województwa podkarpackiego przystąpił do aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007–2020, dokumentu wyznaczającego główne kierunki rozwoju regionu.

Konieczność aktualizacji przyjętej w październiku 2006 r. strategii wynika z ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, która wprowadziła zmiany w ustawie o samorządzie województwa dotyczące kształtu strategii wojewódzkich. Zgodnie z art. 11 tej ustawy dokument strategii musi mieć wydzielony okres zgodny z okresem obowiązywania Strategii Rozwoju Kraju. Obecna strategia rozwoju kraju została opracowana na lata 2007–2015. W związku z tym, że horyzont czasowy obowiązującej Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego został określony do roku 2020, istnieje konieczność wprowadzenia zapisów, które w jasny sposób wydziela cele, priorytety i działania możliwe do osiągnięcia i realizacji do roku 2015.

Znowelizowana ustawa o samorządzie województwa w art. 11 ust. 1c precyzuje, jakie elementy powinna zawierać Strategia Rozwoju Województwa. Zgodnie z nowymi zapisami przywołanej wyżej ustawy wprowadzone zmiany dotyczyć powinny przede wszystkim:

- * wydzielenia horyzontu czasowego zgodnego z okresem obowiązywania Strategii Rozwoju Kraju (2007–2015),
- * ustalenia listy projektów infrastrukturalnych o szczególnym znaczeniu dla osiągnięcia celów strategicznych,
- * określenia prognozy wysokości środków publicznych służących realizacji tych projektów.

Rozpoczynając formalnie proces aktualizowania i porządkowania zapisów strategii, Sejmik Województwa Podkarpackiego uchwałą nr XX/331/08 z 8 kwietnia 2008 r. przyjął harmonogram prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007–2020. Aby zapewnić właściwy merytorycznie i efektywny przebieg prac nad aktualizacją strategii, zarząd województwa powołał uchwałą nr 99/1604/08 z 4 marca 2008 r. Zespół Roboczy, pracujący w sposób ciągły przez cały okres prac nad aktualizacją ww. dokumentu. Podstawowym zadaniem zespołu jest nie tylko koordynacja całości prac wynikających z przyjętego przez sejmik województwa harmonogramu, ale także odpowiedzialność merytoryczna za przygotowanie finalnej wersji projektu zaktualizowanej strategii.

BW

Ostre strzelanie w Ropczycach

Pierwsze Zawody Strzeleckie Dziennikarzy o Puchar Marszałka Województwa Podkarpackiego Zygmunta Cholewińskiego odbyły się 4 kwietnia na obiektach LOK w Ropczycach. W klasyfikacji drużynowej zawodów zwyciężył zespół Gazety Codziennej Nowiny, zaś indywidualnej – Marek Grzesik z Urzędu Marszałkowskiego.

Kapryśna aura nie zniechęciła przedstawicieli mediów do uczestnictwa w zawodach. Na ich starcie stanęło sześć zespołów, a zawodnicy zmagali się w dwóch konkurencjach – strzelaniu z broni krótkiej w pozycji stojącej oraz broni długiej w pozycji leżącej. Nim jednak do rywalizacji przystąpili dziennikarze, strzały z pistoletu sportowego oddał marszałek Zygmunt Cholewiński. Uzyskał znakomity wynik – 94 pkt. (w tym aż pięć trafień za 10 pkt.).

W klasyfikacji drużynowej zawodów zwyciężył zespół Gazety Codziennej Nowiny. Miejsce drugie przypadło repre-

Tym razem tylko dziewiątka...

zentantom Super Nowości, a trzecie – Telewizji Rzeszów. Kolejne lokaty zajęły drużyny: Gazety Wyborczej, Urzędu Marszałkowskiego oraz Radia Centrum.

Klasyfikację indywidualną wygrał reprezentant Urzędu Marszałkowskiego Marek Grzesik, miejsce drugie przypadło

Andrzejowi Łapkowskiemu (Super Nowości), trzecie – Marcinowi Szczepańskiemu (Urząd Marszałkowski).

Zwycięzcy zawodów uhonorowani zostali okazałymi pucharami oraz pamiątkowymi dyplomami.

RB

Nowe karetki w Tarnobrzegu

Trzy nowoczesne ambulanse wzbogaciły tabor Wojewódzkiego Szpitala im. Zofii z Zamoyskich Tarnowskiej w Tarnobrzegu.

Dwie karetki typu „S” (specjalistyczne) zakupione zostały dzięki środkom z unijnego programu ZPORR oraz dotacji tarnobrzegskiego Urzędu Miasta, natomiast karetka typu „W” (wypadkowa) – dzięki pieniądзом z programu rządowego. Ambulanse marki Mercedes są na wskroś nowoczesne oraz posiadają pełne i wysokiej jakości wyposażenie niezbędne do udzielania pomocy chorym czy poszkodowanym w różnego rodzaju wypadkach. Po poświęceniu i oficjalnym przekazaniu do użytkowania, pojazdy rozpoczęły pracę w szpitalnym oddziale ratunkowym tarnobrzegskiego szpitala.

– Cieszy, gdy nasze szpitale wzbogacają się o nowoczesny sprzęt służący do ratowania zdrowia i życia mieszkańców Podkarpacia. Życzę jednak, by rozpoczynające dziś służbę karetki, miały jak najmniej powodów do wyjazdów, a ich załogi miały jak najmniej pracy – powiedział podczas uroczystości przekazania pojazdów do użytku marszałek województwa podkarpackiego Zygmunt Cholewiński.

RB

70-lecie Huty Stalowa Wola

Huta Stalowa Wola obchodzi w tym roku jubileusz 70-lecia. Kulminacja obchodów nastąpiła 25 kwietnia, podczas uroczystej gali w Miejskim Domu Kultury w Stalowej Woli. Podczas uroczystości gratulacje zarządowi i pracownikom stalowowolskiej huty złożył marszałek Zygmunt Cholewiński.

– Gdy w latach trzydziestych ubiegłego wieku zapadła decyzja o realizacji genialnego planu wicepremiera Eugeniusza Kwiatkowskiego, zapewne niewielu zdawało sobie sprawę z tego, jakie znaczenie dla przyszłości Polski będzie miał Centralny Okręg Przemysłowy. Wielki zryw naszych poprzedników zaowocował powstaniem Zakładów Południowych i nierozzerwalnie z nimi związanej Stalowej Woli. Zakłady dawały pracę, miasto – warunki do życia. Huta rosła, a wysiłek jej pracowników sprawił, że firma stała się cenionym producentem maszyn budowlanych i uzbrojenia na świecie. Z prawdziwą dumą spoglądam na 70-letnią historię Huty Stalowa Wola. Z satysfakcją odnotowuję, że lata te przyniosły wiele sukcesów. Zasługa w tym Pracowników Firmy, których trud i zaangażowanie, uczyniły ze znaku HSW markę rozpoznawaną na każdym kontynencie. Radością napawa mnie fakt, że nasze województwo może się poszczycić przedsiębiorstwem o tak wspaniałej historii i dokonaniach. Jestem głęboko przekonany, że przed Hutą kolejne lata prężnego rozwoju i umacniania swojej pozycji w kraju i poza jego granicami – mówił do zebranych na uroczystości w sali widowiskowej stalowowolskiego MDK.

Gratulacje z rąk marszałka Zygmunta Cholewińskiego odebrał prezes zarządu Huty Stalowa Wola Mirosław Bryska. Do rąk prezesa Bryski trafił nie tylko list gratulacyjny, ale również okolicznościowa statuetka ze słowami uznania dla Firmy i jej Pracowników.

RB

**prof. dr hab.
Stanisław Uliasz**

Urodził się 24 marca 1951 r. w Równem k. Dukli. Absolwent polonistyki WSP w Rzeszowie - studia w latach 1969-1974. Stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w 1985 r. (UJ), doktor habilitowany - w 1994 r. (Uniwersytet Wrocławski). W listopadzie 2002 r. otrzymał tytuł profesora nauk humanistycznych.

Praca zawodowa: zastępca dyrektora Instytutu Filologii Polskiej (1987-1990, 1991-1993), prodziekan Wydziału Filologicznego WSP w Rzeszowie (1994-1996). Od 1996 dziekan Wydziału Filologicznego. Od 2001 dziekan Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Rzeszowskiego. Przewodniczący (od 1995) Komitetu Okręgowego Olimpiady Literatury i Języka Polskiego w Rzeszowie; od kilku lat w Oddziale Polskiego Radia w Rzeszowie przewodniczący Jury Ogólnopolskiego Konkursu na Reportaż o Mniejszościach Narodowych.

Badania: koncentrują się nad niezwykle istotną dziedziną nowożytnej humanistyki: wiedzą o współistnieniu literatur różnych wspólnot etnicznych; bada też wybrane zjawiska kresowych subkultur przy zastosowaniu instrumentarium antropologicznych, semiotycznych oraz lingwistycznych, Kresy Wschodnie w literaturze polskiej; literatura pogranicza kultur, literatura popularna, teoria i antropologia literatury.

Publikacje: dorobek naukowy sięga około 100 pozycji bibliograficznych. Monografie: *Polska proza lat 1918-1939* (1989), *Literatura Kresów - kresy literatury* (1994), *O literaturze Kresów i pograniczu kultur* (2001), *Z problemów aksjologii i kultury popularnej* (red. 1996), *Od Oświecenia do romantyzmu* (red. 1997), *O dialogu kultur wspólnot kresowych* (red. 1998), *Topika pogranicza w literaturze polskiej i niemieckiej* (red. 1998).

Wybrane rozprawy: *Oblicza literaturoznawczego dyskursu o pograniczu kultur* (2001), *Z dziejów motywu stepu w polskiej literaturze Kresów* (2001), *Kategoria biografii symbolicznych a problemy syntezy literatury pogranicza kultur* (2005).

Promotor: wykształcił około 300 magistrów filologii polskiej, wypromował 5 doktorów nauk humanistycznych. Recenzował kilkanaście rozpraw doktorskich oraz kilka rozpraw habilitacyjnych (UMK, UW), oceniał kilka projektów badawczych KBN, opiniował wnioski o tytuł naukowy profesora.

Nagrody i odznaczenia: Ministra Edukacji Narodowej w 1989 r., Srebrny Krzyż Zasługi - 1996, Złoty Krzyż Zasługi - 2003.

for. Janusz Górnicki

Prof. dr hab. Stanisław Uliasz od 1 września obejmie funkcję rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego. Z rektorem elektem rozmawia Zenon Ożóg.

Podkarpacki Rektor

– Panie Profesorze, z Pana biografii dowiadujemy się, że z Podkarpaciem jest Pan związany od urodzenia. Tutaj zdobywał Pan swoje wykształcenie, w rzeszowskim środowisku akademickim rozwijała się Pańska kariera naukowa – od asystenta do profesora zwyczajnego. Czy ten fakt będzie pomocny w kierowaniu Uniwersytetem Rzeszowskim – największą publiczną uczelnią w regionie?

– Myślę, że wiedza o regionie, jak też szacunek dla więzi z małą ojczyzną pozwolą lepiej kształtować tożsamość Uniwersytetu Rzeszowskiego. Jest to niezwykle ważne w epoce standaryzacji i umasowienia.

– Uniwersytet daje szansę dobrej edukacji dla młodzieży z Podkarpacia. Jaka rolę w naszym regionie powinien spełniać Uniwersytet Rzeszowski?

– Uniwersytet Rzeszowski to nie tylko miejsce na geograficznej mapie. Często mówiąc o uniwersytetach, myśli się o ich kulturotwórczej roli. Uczelnia musi przede wszystkim rozwijać badania naukowe, umacniać istniejące i zdobywać nowe uprawnienia akademickie oraz rzetelnie kształcić młodzież, umożliwiając jej dostęp do nowoczesnych środków dydaktycznych. Oferta edukacyjna musi mieć nowoczesne zaplecze, takie jak choćby Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego, której mogą nam zazdrościć inne ośrodki akademickie w kraju. Ale Uniwersytet ma także za zadanie kształtować właściwe postawy, pokazywać pozytywne wzorce, promować wartości. W tych zakresach działalności konieczna jest wielostronna i wielopłaszczyznowa współpraca z wieloma regionalnymi instytucjami, jak choćby z lokalnym samorządem, szkołami.

– Na jakich polach może Uniwersytet współpracować z samorządami?

– Władze uczelni muszą wsłuchiwać się w potrzeby lokalnych społeczności, gdyż najlepszą wiedzę w tym zakresie i pełne rozeznanie istotnych zadań mają w regionie właśnie samorządy. Bez współpracy z samorządami, bez wsłuchania się w ich oczekiwania – nie jest możliwa centralna pozycja Uniwersytetu Rzeszowskiego w regionie. Dodatkowym atutem naszej Uczelni jest jej ciekawe położenie; jesteśmy uniwersytetem w najdalej wysuniętym na wschód regionie Unii Europejskiej. Nakłada to nas nowe zobowiązania, ale otwiera przed nami jednocześnie ogromną szansę na dynamiczny rozwój.

Absolutorium dla zarządu województwa

Obrady XXI sesji Sejmiku Województwa Podkarpackiego zdominowane zostały przez kwestię przyznania Zarządowi Województwa Podkarpackiego absolutorium z tytułu wykonania budżetu województwa za rok 2007. Podczas głosowania 18 radnych opowiedziało się za udzieleniem absolutorium, 12 było przeciw.

BUDŻET DOBRZE WYKONANY

Absolutoryjna sesja sejmiku odbyła się 28 kwietnia. Jeden z pierwszych punktów obrad dotyczył rozpatrzenia sprawozdania z wykonania budżetu województwa za rok 2007 i udzielenia absolutorium zarządowi województwa. Wykonanie budżetu zostało pozytywnie zaopiniowane przez Regionalną Izbę Obrachunkową. Głosowanie nad absolutorium poprzedziła debata radnych. W głosowaniu za udzieleniem absolutorium opowiedziało się 18 radnych, 12 było przeciw. – Dziękuję za pozytywną ocenę wykonania ubiegłorocznego budżetu. Cieszę się, że dyskusja poprzedzająca absolutorium miała charakter czysto polityczny, dzięki czemu wiem,

że dobrze zarządzamy wojewódzkimi finansami. Proszę jednak pamiętać, że spora część efektów pracy tego zarządu będzie widoczna dopiero po latach – mówił marszałek Zygmunt Cholewiński.

Podczas sesji radni zdecydowali także o dokonaniu zmian w budżecie województwa na rok 2008, udzielili pomocy finansowej powiatom w Nisku (w wysokości 500 000 zł na dofinansowanie zadania inwestycyjnego w zakresie dostosowania szpitala powiatowego do wymogów techniczno-sanitarnych) i Brzozowie (w wysokości 500 000 zł z przeznaczeniem dla Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie im. ks. B. Markiewicza na dofinansowanie zadania pn. „Rozbudowa, nadbudowa z przebudową budynku szpitalnego izba przyjęć”). Ponadto radni upoważnili za-

rad województwa do zaciągnięcia zobowiązań na lata 2009-2010 (upoważnienie umożliwi zaciągnięcie zobowiązań przez Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Rzeszowie na realizację zadań planowanych do wykonania w latach 2008-2010, tj.: remont mostu przez rzekę San w Jarosławiu w ciągu drogi wojewódzkiej nr 865 Jarosław - Belzec, przebudowę drogi wojewódzkiej nr 985 Mielec - Dębica do drogi międzynarodowej E4 oraz przebudowę drogi wojewódzkiej nr 881 Sokółów Małopolski - Kańczuga - Żurawica na odcinku Łańcut - Kańczuga).

ORLIK DLA PODKARPACKIEGO

W dalszej części obrad radni przyjęli „Program Rozwoju Bazy Sportowej Województwa Podkarpackiego na rok 2008” oraz podjęli uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej z budżetu województwa podkarpackiego jednostkom samorządu terytorialnego na realizację w 2008 r. programu „Moje boisko - Orlik 2012”. Program Ministerstwa Sportu i Turystyki polega na budowie kompleksów sportowych umożliwiających uprawianie różnych dyscyplin sportowych na bezpiecznych, nowoczesnych boiskach sportowych. Wstępny koszt budowy jednego kompleksu sportowego określono na 1 mln zł. Na kwotę tę składać się mają w równych częściach środki z minister-

18 radnych opowiedziało się za udzieleniem absolutorium zarządowi województwa.

stwa, budżetu województwa oraz budżetów jednostek samorządu. Wraz z programem przyjęty został także wykaz 30 jednostek, które takie wsparcie otrzymają oraz lista rezerwowa jednostek. Województwo podkarpackie przeznaczyło na realizację programu w roku 2008 kwotę 9 990 000 zł, a wysokość dofinansowania dla każdej z jednostek wyniesie nie więcej niż 333 000 zł.

Radni zadecydowali również o zmianie uchwały w sprawie przyjęcia Wieloletniego Programu Inwestycyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007–2015, uchwaliли program wsparcia działalności spółek wodnych funkcjonujących na terenie województwa podkarpackiego oraz określili zasady udzielania stypendiów dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych finansowanych ze środków przeznaczonych na realizację Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Wykonanie budżetu za rok 2007

Budżet za 2007 r. został wykonany w 96,1 proc. w zakresie dochodów i 88,9 proc. w zakresie wydatków i wynosił:

- * Wykonanie dochodów – 543 650 100 zł
 - * Wykonanie wydatków – 513 451 380 zł
 - * Wykonanie przychodów – 92 340 797 zł, w tym z tytułu:
 - zaciąganego kredytu długoterminowego krajowego – 3 000 000 zł,
 - zaciąganego pożyczki na prefinansowanie – 70 867 002 zł, z tego pożyczka krótkoterminowa – 19 437 776 zł,
 - spłat udzielonych pożyczek – 2 000 000 zł,
 - wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych – 16 473 795 zł.
 - * Wykonanie rozchodów – 95 085 358 zł, w tym z tytułu:
 - spłaty rat kredytów zaciągniętych w latach ubiegłych – 4 200 000 zł,
 - spłaty pożyczki na prefinansowanie – 89 085 358 zł, z tego pożyczka krótkoterminowa – 19 437 776 zł
 - udzielonej pożyczki z budżetu województwa – 1 800 000 zł.
- Wynik po rozliczeniu roku 2007 – 27 454 159 zł.

Podczas sesji radnym zaprezentowana została Strategia Informatyzacji Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013.

na lata 2007-2013 w województwie podkarpackim. W trakcie obrad przedłożone zostały także informacje dotyczące: stanu wdrażania Inicjatywy INTERREG oraz programów współpracy transgranicznej, transnarodowej i międzyregionalnej 2007-2013 w województwie podkarpackim; stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego na terenie województwa; realizacji planu finansowego terenowego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych; złożonych wniosków i środków pozyskanych oraz zrealizowanych zadań przez instytucje kultury w ramach programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Mecenat – 2008”; o sytuacji na rynku pracy w 2007 r.; o działalności Samorządowych Kolegiów Odwoławczych w Rze-

szowie, Tarnobrzegu, Przemysłu i Krośnie w 2007 r. Przedłożone zostały także sprawozdania z wyjazdów zagranicznych pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego oraz przyjmowanych osób i delegacji przez urząd marszałkowski, jak również z działalności Euroregionu Karpackiego w 2007 r.

STRATEGIA INFORMATYZACJI PRZYJĘTA

Podczas XX sesji, która odbyła się 8 kwietnia, sejmik jednomyślnie podjął uchwałę przyjmującą „Strategię Informatyzacji Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013”. Jej realizacja kosztować będzie prawie 128 mln euro, z czego 68

mln pochodzić ma z Regionalnego Programu Operacyjnego, a kolejne 60 mln z programu Rozwój Polski Wschodniej. W ramach strategii realizowana będzie informatyzacja szpitali, samorządów wszystkich szczebli i sieć szerokopasmowa Internetu. Systemem Informacji Medycznej objętych zostanie 29 szpitali podległych marszałkowi i powiatom, a po zakończeniu budowy sieci Internetu szerokopasmowego, dostęp do niego powinno uzyskać prawie 100 proc. mieszkańców województwa.

W trakcie obrad radni przyjęli program wspierania edukacji uzdolnionej młodzieży, podjęli uchwały w sprawie określenia warunków i trybu przyznawania, wstrzymywania i pozbawiania stypendiów sportowych oraz w sprawie przyjęcia harmonogramu prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020. Sejmik postanowił ponadto udzielić pomocy finansowej powiatom: stalowowolskiemu (600 000 zł na realizację inwestycji „Budowa hali sportowej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Stalowej Woli”); dębickiemu (200 000 zł na zakup zestawu laparoskopowego dla Oddziału Chirurgii Ogólnej Szpitala Powiatowego w Dębicy); powiatowi jasielskiemu (200 000 zł na zakup mikroskopu operacyjnego dla Oddziału Mikrochirurgii i Chirurgii Ręki Szpitala Specjalistycznego w Jasle); sanockiemu (200 000 zł na zakup karetki dla Oddziału Ratunkowego Szpitala Powiatowego w Sanoku) oraz gminie Solina (100 000 zł na realizację inwestycji „Budowa sali sportowej przy Szkole Podstawowej w Berezce”).

RB

BorgWarner Turbo Systems – światowy potentat w produkcji turbosprężarek, ulokował swoją kolejną inwestycję w podrzeszowskiej Jasionce, na terenie Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego „Aeropolis”. Kamień węgielny pod przyszłą fabrykę wmurowano uroczysto 18 marca. W połowie kwietnia, również na terenie parku, rozpoczęła się budowa polskiego zakładu koncernu MTU Aero Engines.

Inwestorzy w Jasionce

BorgWarner jest światowym potentatem w produkcji turbosprężarek dla przemysłu samochodowego. Swoją kolejną inwestycję koncern postanowił ulokować w podrzeszowskiej Jasionce, na terenie Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego „Aeropolis”. Polska fabryka BorgWarner powstanie na działce o powierzchni 9,5 ha, zakupionej przez Amerykanów od samorządu województwa.

18 marca wmurowany został kamień węgielny, spisano także akt erekcyjny. W uroczystości wziął udział marszałek województwa podkarpackiego Zygmunt Cholewiński, który dokonał pierwszego wbicia łopaty pod przyszłą inwestycję.

– Jestem przekonany, że za wyborem Podkarpacia przemawiają fundamentalne wartości, jakimi kierujemy się w tworzeniu strategii rozwoju województwa. Oparta na wiedzy innowacyjna gospodarka jest priorytetem naszej strategii, a Państwa inwestycja wprost wpisuje się

w cele przyjętej strategii. Jesteśmy dumni, że tak renomowana firma, jak BorgWarner, jest jednym z liderów tworzenia się nowej gospodarki na Podkarpaciu. Z uwagą śledzimy działalność firmy i cieszymy się z jej sukcesów – stają się one teraz także naszymi sukcesami. Głęboko wierzymy, że odniesiecie Państwo sukces także w Jasionce i deklarujemy z naszej strony wszelkie niezbędne wsparcie, aby temu sukcesowi pomagać – mówił podczas uroczystości marszałek Zygmunt Cholewiński.

Inwestycja ma zostać ukończona jeszcze w tym roku. BorgWarner zamierza zainwestować w Jasionce około 18 mln USD. Na początku w zakładzie zatrudnienie znajdzie 160 osób, a docelowo – 300. Rocznie fabryka BorgWarner w Jasionce ma produkować 500 tysięcy turbosprężarek.

W połowie kwietnia, również na terenie Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego „Aeropolis”, realizację

Pierwszy sztych pod przyszłą fabrykę Borg Warner.

swej inwestycji rozpoczął niemiecki koncern MTU Aero Engines. Firma jest wiodącym producentem zespołów napędowych dla przemysłu lotniczego, w swojej branży jest potentatem. Fabryka, która produkować będzie części do turbin lotniczych, ma zostać uruchomiona na początku przyszłego roku. Inwestycja pochłonie ok. 70 mln zł. Na początku pracę w polskim zakładzie MTU znajdzie około 100 osób, zaś do roku 2012 – kolejnych 300.

RB

Porozumienie dotyczące realizacji projektu pod nazwą „Podkarpacki System e-Administracji Publicznej”, podpisane zostało 9 maja w Rzeszowie. Pod dokumentem swe podpisy złożyli marszałek województwa podkarpackiego Zygmunt Cholewiński oraz członek zarządu województwa Jan Burek.

e-Administracja podpisana

Założenia i główne elementy projektu oraz korzyści, jakie mieszkańcom województwa i administracji samorządowej przyniesie realizacja programu „Podkarpacki System e-Administracji Publicznej” przedstawił zebrany w Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie przedstawicielom podkarpackich samorządów, dyrektor Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Paweł Potyrański. Celem projektu jest

uruchomienie w skali województwa jednorodnego systemu obiegu dokumentów, który umożliwi sprawną komunikację pomiędzy jednostkami administracji samorządowej, przy wykorzystaniu systemów teleinformatycznych.

Dla mieszkańców województwa projekt oznacza szerszy dostęp do podkarpackich urzędów, pozwoli także na sprawniejszą obsługę petentów, jak również skróci procedury urzędnicze. Miesz-

kańcy Podkarpacia będą mogli kontaktować się z urzędami również przy pomocy internetu, co zapewni szybszy termin realizacji spraw w urzędach, a tym samym pozwoli na łatwiejszy kontakt obywateli z instytucjami samorządowymi.

W sierpniu 2008 r. zostanie złożony wniosek o dofinansowanie projektu z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego. Budżet projektu wynosi około 20 milionów euro, przy czym zakłada się, że 85 proc. kosztów projektu zostanie pokrytych przez Unię Europejską, natomiast pozostałe 15 proc. kosztów pochodzą będzie z budżetów samorządów. Zakończenie realizacji projektu przewidziane jest na rok 2010.

BP

Województwo podkarpackie na targach ITB w Berlinie zostało zauważone nie tylko przez turystów indywidualnych, ale również duże zainteresowanie ofertą regionu wykazali przedstawiciele firm turystycznych z Niemiec i innych krajów. Ogromnym powodzeniem cieszyło się serwowane na stoisku podkarpackie ekologiczne jedło. Z uznaniem dla sztuki podkarpackich rękodzielników przyjmowane były również wyroby wikliniarskie z Rudnika nad Sanem.

Podkarpackie w Berlinie

Największe targi turystyczne w Europie, które odbywają się cyklicznie w Berlinie, są najlepszym sondażem zainteresowania potencjalnych turystów i firm touroperatorskich polską ofertą. Województwo podkarpackie, podobnie jak w latach ubiegłych, brało udział w targach w ramach stoiska narodowego Polskiej Organizacji Turystycznej. Tegoroczny sukces podkarpackiej ekspozycji to efekt nie tylko doskonałej lokalizacji stoiska, lecz również kilkumiesięcznych wysiłków Departamentu Promocji, Turystyki, Sportu i Współpracy Międzynarodowej, aby na targi przygotować wszechstronną ofertę wydawniczą map, przewodników, informatorów i folderów. Wydawnictwa te uzyskały bardzo dobre recenzje, nie tylko ze strony przedstawicieli POT, ale również niemieckich przedsiębiorców, zajmujących się turystyką. Pomimo niewielkiej powierzchni wystawienniczej podkarpacka ekspozycja była wyraźnie wyróżniająca się spośród wielu regionów. To również za sprawą nieustannie serwowanych smakołyków.

W ostatnich dniach trwania targów można było mówić o prawdziwym obłężeniu naszej ekspozycji. Touroperatorzy byli wyraźnie zainteresowani organizowaniem wycieczek do naszego województwa. Wielu z nich poszukiwało miejsc w regionie, które stanowiłyby bazę wypadową na Ukrainę. Między innymi to zapewne było powodem dużego zainteresowania ofertą Przemysła. Nie mniejszym zainteresowaniem cieszyły się materiały innych samorządów: Rudnika nad Sanem, Sanoka, Przeworska, gminy Czarna, gmin bieszczadzkich, oferta zamków w Krasiczynie i Baranowie, jak również materiały wioski Medynia Głogowska z ofertą słynnej już zagrody garncarskiej.

Wśród wielu propozycji Departamentu Promocji, Turystyki, Sportu i Współpracy Międzynarodowej, największym wzięciem cieszyły się materiały dotyczące turystyki aktywnej, konnej, rowerowej oraz turystyki pielgrzymkowej.

AK

W marcu województwo podkarpackie odwiedzili dyplomaci ze Szwajcarii i Słowacji. Gośćmi marszałka Zygmunta Cholewińskiego byli ambasador Szwajcarii w Polsce Bénédict de Cerjat oraz konsul generalny Republiki Słowacji w Krakowie PhDr. Ivan Horsky.

Dyplomaci u marszałka

Podczas spotkania z marszałkiem Cholewińskim ambasador Szwajcarii poruszał przede wszystkim kwestie umowy ramowej pomiędzy rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Szwajcarską Radą Federalną, dotyczącej wdrażania Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy (tzw. Wkład Szwajcarski). Program ten jest formą bezzwrotnej pomocy zagranicznej przyznanej przez Szwajcarię Polsce i 9 innym państwom członkowskim Unii Europejskiej, które wstąpiły do UE 1 maja 2004 r. (ponad 1 mld franków szwajcarskich przeznaczony będzie dla dziesięciu nowych państw członkowskich, z czego niemal połowa - ok. 489 mln CHF, czyli ok. 310 mln euro - dla naszego kraju). Strona szwajcarska pragnęła poznać główne branże i sektory w województwie podkarpackim wymagające wsparcia finansowego, natomiast marszałek Zygmunt Cholewiński wyraził nadzieję czynnego uczestnictwa w tworzeniu procedur oraz kryteriów wyboru projektów w ramach Szwajcarskiego Mechanizmu Finansowego.

Wizyta konsula generalnego Republiki Słowacji w Krakowie miała charakter kurtuazyjny. Słowacki dyplomata wyraził zadowolenie z dotychczasowej współpracy pomiędzy województwem podkarpackim a krajem preszowskim i koszyckim. Podczas spotkania zostały omówione bieżące działania dotyczące współpracy polsko-słowackiej, m.in. inicjatywa realizacji wspólnych projektów w zakresie przygranicznej infrastruktury drogowej w ramach programu współpracy transgranicznej: Polska - Słowacja 2007-2013 (budowa drogi po stronie słowackiej prowadzącej do przejścia granicznego Ożenna – Niżna Polanka, modernizacja drogi prowadzącej do przejścia granicznego Roztoki Górne – Ruske Sedlo). Biorąc pod uwagę dotychczasową współpracę gospodarczą konsul zaproponował rozważenie możliwości utworzenia w województwie podkarpackim Polsko-Słowackiej Izby Gospodarczej. Podczas spotkania zostały omówione zagadnienia dotyczące organizacji Forum Biznesu w ramach Dni Słowacji w Rzeszowie. W związku z zainteresowaniem słowackiego dyplomaty, marszałek Zygmunt Cholewiński przedstawił kwestie rozwoju lotniska w Jasionce, Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego oraz budowy międzynarodowej drogi S-19.

BP

– reportaż –

Skąpane w wiosennym słońcu malownicze dróżki, kwietne łąki i kolorowe podwórka. Ryk silników, woń spalin, tumany kurzu. Lśniące maszyny, skórzane stroje, wielobarwne kaski. To istny najazd. Najazd na Małą. Inaczej nie można tego określić.

Najazd na stalowych rumakach

W ostatnią niedzielę kwietnia, w podropczyckiej wsi Mała, rozpoczęty został podkarpacki sezon motocyklowy.

Mała – wieś malowniczo rozłożona pomiędzy pagórkami Pogórza Karpackiego, niedaleko Ropczyc. Można powiedzieć „wielka mała wieś”. Mała to nie tylko złoty motocyklistów. Od 1937 roku góruje nad nią wyjątkowy w skali kraju 17-metrowy pomnik Chrystusa Króla. Na smukłym cokole pośród pól stoi postać Chrystusa, który w geście błogosławie-

stwa trzyma nad Małą szeroko rozpostarte ręce, jak ten z Rio de Janeiro. To cel pielgrzymek, przystanek na turystycznym szlaku i miejsce spotkań motocyklistów.

MOTOCYKLISTA W KOLORATCE

Krótko ostrzyżony, w podkoszulku, skórzanej kurtce, znający wszelkie motocyklowe tajniki... Ksiądz? Z niedowierza-

niem spogląda się na postać księdza Romana Jurczaka, proboszcza z Małej koło Ropczyc. Gdy zdejmie sutannę, wsiada na swoją złotą 400-kilogramową hondę i rusza przed siebie. – Wtedy mogę poczuć prawdziwy zapach świata, a nie tego zza zamkniętych szyb samochodu. Człowiek potrzebuje uwolnienia, kontaktu z przestrzenią, przyrodą i to właśnie daje motocykl. Jazda nim różni się od jazdy samochodem, gdzie kierowca może jechać jak automat i rozmyślać o różnych sprawach – mówi.

Prawo jazdy na motocykl zrobił tuż po maturze w 1976 roku. Potem rzucił je do szuflady, w której przeleżało prawie 30 lat. Przed trzema laty, gdy przejeżdżał przez Dębicę, jego uwagę przykuła wystawiona na sprzedaż aprilia classic 125. Po kilku dniach motocykl stał już na jego podwórku. – Na jedyne zrobiłem kilka okrążeń wokół kościoła. Potem włączyłem dwójkę i zacząłem szukać bramy. Bramy nie znalazłem, ale ślady po upadku mam na ręce do dziś – wspomina początki swojej przygody z motocyklami. To była nauka i poznawanie smaku jazdy na motocyklu. Dziś jest posiadaczem hondy Gold Wing 1800, a motocykle to jego pasja.

To z jego inicjatywy podkarpacki motocykliści „oficjalnie” inaugurują każdy kolejny sezon motocyklowy. Na pierwszą inaugurację zjechało 160 maszyn. Z roku na rok było ich coraz więcej. Przyjeżdżają tu zresztą nie tylko na rozpoczęcie czy zakończenie sezonu. Mała nieustannie gości przyjaciół – motocyklistów księdza Romana. Motory to stały widok przed plebanią i drewnianym kościołem w Małej.

Parafianie są już przyzwyczajeni do nietypowych zainteresowań swojego proboszcza. Miał już kilka akwariów, hodował psy, żaby, a nawet węże boa. Pełen charyzmy, jest moderatorem życia społeczno-religijnego swojej parafii, która dzięki niemu stała się znana nie tylko na Podkarpaciu.

Ksiądz Roman Jurczak

BOGU CO BOSKIE, A RESZTA DLA MOTORU

Motocyklistów podążających w stronę Małej dało się zauważyć już z samego rana. Im bliżej wioski, tym coraz więcej sylwetek na motorach. Na miejscu zlotu setki maszyn, które opanowały nawet przykościelny cmentarz. Od najnowszych modeli po te starsze, wręcz zabytkowe. Pod kaskami twarze kobiet i mężczyzn, młodszych i starszych. Przyjechali tu nie tylko z całego Podkarpacia, ale też z Kielc, Zamościa, Lublina, Warszawy... Ruchem zlotowiczów kierował, a jakże, ksiądz Roman Jurczak.

Nieodzownym elementem każdego zlotu w Małej jest „motocyklowa” msza święta. W tym roku miała ona szczególne przesłanie: „Nie pojedę z sercem do nieba...”. – Mówi się o nas „dawcy organów” i dlatego postanowiłem, że tak będzie! Musimy dzisiaj zmanifestować naszą gotowość w sprawie tak niezwykle ważnej dla społeczeństwa – przeszczepów. Z każdego człowieka może mieć życie kolejnych czterech. Jeśli jest możliwość, to dlaczego nie możemy pomóc innym otrzymać drugą szansę? Przygotujmy już teraz rodzinę na taką ewentualność! Na Podkarpaciu z dawcami narządów nie jest najlepiej. Zmieńmy to! Podpisujmy oświadczenia o gotowości oddania narządów, niech będzie to wola, świadomość i gotowość zrobienia czegoś dobrego dla innego człowieka – apelował podczas homilii proboszcz z Małej. Ale nie omieszkał też wspomnieć o innych, równie ważnych sprawach. – Co boskie

Bogu, a resztę motocyklowi, ale nie można zapominać o rodzinie, pracy. Wspaniałą rzeczą jest obecność na zlocie całych rodzin. To buduje ich jedność, wzmacnia relacje. Ale trzeba też pamiętać o obowiązkach, które nie mogą być zaniedbywane – przypominał.

Po nabożeństwie motocyklowej „rodziny” poświęcono nowe pojazdy. Potem było wspólne zdjęcie z oświadczeniami woli w ręce, rozmowy i dzieło miejscowych gospodyń - grochówka. Kapitalne wrażenie robiły setki motocykli, skórzane stroje i zachwycony wzrok przybyłych ludzi. – Niesamowite, niesamowite – co rusz padało z tłumu. Słowo to było najczęściej używane w tym dniu...

MOTOCYKLOWA PARADA

Sznur motocykli ciągnie się poza Małą. Sunące obok siebie maszyny dumnie prezentują się w słońcu. Szkoda, że brakuje czasu na dokładną „kontemplację” motocyklowych cudów techniki. Trzeba zgrabnie uskakiwać przed kołami ryczących maszyn, omijając motocyklistów zagłębianych w rozmowach... Nagle wśród ryku morów rozlega się rżenie konia. Konsternacja. Koń? Skąd tu koń? A to jeden z motocyklistów z fantazją połączył swego mechanicznego rumaka z głosem prawdziwego konia. Po chwili nad głowami wyje sygnał policyjnego auta. Kolejny dowcipniś.

Na drodze do Rzeszowa pełno ludzi wyczekujących na motocyklową prezentację. Przed ich oczami z rykiem silników przesuwają się długa kolumna lśniących w słońcu maszyn. W Rzeszowie motocykle opanowują najpierw główne ulice, potem centrum i pobliskie uliczki. Nad miastem przez długi czas króluje warkot motocyklowych silników... Na Rynku jeźdźców witają tłumy rzeszowian.

Spacerując pomiędzy motocyklami wciąż słyszę westchnienia zachwytu. Rozanielony wzrok wpatrujących się w zgromadzone maszyny jest powodem do radości i dumy ich właścicieli. Pośród zwiedzających nie brakuje zarówno dzieci, nastolatków, jak i osób starszych. Niestety, dzień szybko się kończy. Motocykliści wsiadają na swe stalowe rumaki i ruszają przed siebie. Rzeszów żegnany jest znajomym już rykiem policyjnego sygnału...

Żal, że to już koniec. Kolejne takie spotkanie dopiero jesienią.

Izabela Fac

Pod koniec kwietnia poznaliśmy firmy nominowane do drugiego etapu konkursu „Polski Producent Żywności 2008”. Tegoroczna edycja jest już dwunastą odsłoną plebiscytu organizowanego od 1997 roku przez poznańskie Stowarzyszenie im. Eugeniusza Kwiatkowskiego.

Podkarpacki producent żywności

Głównym celem konkursu „Polski Producent Żywności” jest promowanie najlepszych polskich producentów żywności. W ramach konkursu Stowarzyszenie im. Eugeniusza Kwiatkowskiego co roku przyznaje najlepszym producentom żywności tytuł „Polskiego Producenta Żywności”, skutecznie promując w ten sposób najlepsze polskie produkty, a tym samym rodzimych producentów. Udział w konkursie stanowi dla producentów szansę na skuteczną promocję swoich wyrobów.

Województwo podkarpackie bierze udział w konkursie od 1999 r. W tym roku na udział w konkursie zdecydowało się siedem firm wytwarzających znakomite i cenione przez klientów produkty. Kapituła konkursu, w której skład wszedł wicemarszałek województwa podkarpackiego Stanisław Bajda, nominowała do drugiego etapu konkursu następujące przedsiębiorstwa: Grupa Żywiec SA, F.P.H.U. Piekarnia Krzysztof Maciołek, Cukiernia Julian Orłowski i Kazimierz Rak, Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „AWB” Alina Becla, Zakład Masarski Niem-Pol Niemczak, Wytwórnia Ciast i Lodów „SANTOS”, Piekarnia nr 1 w Stubnie.

Drugi etap konkursu odbędzie się w czerwcu. Kapituła ogólnopolska wyłoni wówczas laureatów konkursu spośród firm zgłoszonych z

Swoje produkty prezentowało siedmiu wystawców.

poszczególnych województw. Finał, w trakcie którego nastąpi wręczenie tytułów, odbędzie się w Poznaniu podczas targów „Polagra Food”.

BP

31 podkarpackich firm otrzymało nominacje do XV edycji Ogólnopolskiego Konkursu Promocyjnego „Agro Polska”. Nominacje przedstawicielom wyróżnionych firm wręczyli marszałek województwa podkarpackiego Zygmunt Cholewiński oraz członek zarządu województwa Stanisław Bajda.

Nominacje Agro Polska

Założeniem konkursu „Agro Polska” jest wyróżnianie i promocja wysokiej jakości produktów spożywczych wytwarzanych w poszczególnych regionach Polski. Wyróżniane są wyroby odznaczające się tradycyjną metodą wytwarzania, szczególnymi walorami jakościowymi, smakowymi, zapachowymi i estetycznymi. Konkurs ma doprowadzić do powstania rynku produktów o wysokiej jakości i wyjątkowości, oferowanych przez producentów działających na terenie Polski oraz kreować pozytywny wizerunek w świadomości klientów.

Konkurs został podzielony na dwa etapy. W pierwszym etapie – na poziomie wojewódzkim – Departament Rolnictwa i Środowiska Urzędu Marszałkowskiego dokonał wyboru 31 firm z sektora rolno-spożywcze-go funkcjonujących na terenie Podkarpacia, przyznając im nominacje do Ogólnopolskiego Konkursu Promocyjnego „Agro Polska”. W drugim etapie konkursu – ogólnopolskim – nominanci zgłaszają swoje wyroby do oceny Komisji Ekspertów, w skład której wchodzi przedstawiciele niezależnych placówek badawczo-rozwojowych.

Stanisław Bajda, członek zarządu województwa, osobiście sprawdzał jakość produktów prezentowanych podczas podkarpackiego etapu konkursu „Agro Polska”.

Komisja Ekspertów wnioskuje o przyznanie prawa do godła promocyjnego „Agro Polska” lub „Agro Poland – Euro Quality”. Laureaci konkursu otrzymują dyplomy, statuetki i licencje uprawniające do posługiwania się godłem promocyjnym.

BP

EKO GALA 2008

Ponad 80 wystawców z różnych stron Polski oraz między innymi z Francji, Włoch i Niemiec wzięło udział w II Międzynarodowych Targach Żywności Ekologicznej „Ekogala 2008”. Targi odbywały się od 16 do 18 maja w rzeszowskiej hali „Podpromie”, a odwiedziło je ponad 12 tysięcy osób.

foto. Krzysztof Zajączkowski

Zygmunt Cholewiński, marszałek województwa podkarpackiego, przygotowuje potrawę z daniela.

foto. Janusz Górnicki

W ostatnim dniu Ekogali rozstrzygnięty został konkurs na najładniejsze stoisko targów. Zwycięzcą okazało się stoisko Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

„Ekogala” to przede wszystkim znakomity podkarpacki pomysł na promocję tego co zdrowe, bo uprawiane i wytwarzane naturalnymi metodami, a zarazem największa tego typu impreza w Europie Środkowo-Wschodniej. Ich celem jest nie tylko promocja żywności ekologicznej, ale również integracja środowiska producentów i propagatorów konsumpcji żywności ekologicznej. Podczas „Ekogali” zarówno producentom, jak i konsumentom towarzyszyła wspólna obawa o dalszy rozwój tego sektora rolnictwa, związana z ekspansją żywności genetycznie modyfikowanej (GMO), coraz powszechniejszej na rynkach, coraz tańszej i trwalszej od żywności produkowanej metodami tradycyjnymi.

Zwiedzający targi mieli okazję przekonać się, że istotnym elementem rzeszowskiej imprezy jest staropolska gościnność. Na stoisku Podlasia częstowano znakomitymi produktami, Mazowsze kusilo okazałymi sękaczami i ziołami z ekologicznych upraw. Lubelszczyzna postawiła na przetwory owocowe i piwo, ale także namawiała do zakładania plantacji żeń-szenia. Okazałe, smakowite sery przywieźli na targi wystawcy z Dolnego Śląska. Kujawsko-pomorskie postawiło nie tylko na degustację produktów, ale również na bogatą ofertę materiałów promocyjnych. Tegorocznym targom towarzyszyły konferencje naukowe poświęcone problematyce rynku żywności ekologicznej, spotkania z ekspertami z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Jednostek Certyfikujących, degustacje ekologicznych produktów i gotowych potraw przygotowanych przez producentów i rolników.

Ekologiczną żywność promował również marszałek Zygmunt Cholewiński, który ostatniego dnia targów osobiście przygotował smakowitą potrawę z daniela.

Kilka dni przed targami w siedzibie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Warszawie odbyła się konferencja prasowa zatytułowana „Żywność ekologiczna szansą rozwoju polskich regionów”. W konferencji wzięli udział członek Zarządu Województwa Podkarpackiego Stanisław Bajda, dyrektor Departamentu Rolnictwa i Środowiska Dariusz Surma oraz prezes Podkarpackiej Izby Rolnictwa Ekologicznego Marian Wójtowicz. W gmachu ministerstwa swoje produkty zaprezentowali podkarpacki producenci żywności ekologicznej. Stołeczni dziennikarze, którzy licznie zjawili się na konferencji, nie tylko poznali podkarpackie rolnictwo ekologiczne, ale również posmakowali produktów oferowanych przez naszych producentów.

RS

47. Muzyczny Festiwal
w Łańcucie

Muzyczna podróż po Europie

Muzyka włoska, hiszpańska, niemiecka, irlandzka, polska, rosyjska; znakomici wykonawcy; wystawy rzeźby i malarstwa, muzyka plenerowa, niepowtarzalna atmosfera rezydencji Potockich wypełniły tegoroczny, 47. Muzyczny Festiwal w Łańcucie.

Program tegorocznego Muzycznego Festiwalu w Łańcucie zbudowany został w oparciu o ideę poświęcenia kolejnych festiwalowych wieczorów muzyce wybranych krajów europejskich. Była ona re-

znane a znakomite utwory, takie jak Suita Pelleas i Melisanda Jeana Sibeliusa, III Symfonia Philipa Glassa, III Symfonia na instrumenty dęte Charlesa Gounoda, Suty na dwa fortepiany Sergiusza Rachmanino-

Fot. Foto-Nik

Małgorzata Walewska i Łukasz Borowicz podczas koncertu inauguracyjnego.

prezentowana nie tylko poprzez utwory muzyczne pochodzące z danego kraju, lecz także dzięki udziałowi artystów przybyłych do Łańcuta z Włoch, Irlandii, Rosji, Niemiec i Hiszpanii, nie zabrakło również znakomitości z Polski. Na scenie Sali Balowej łańcuckiego muzeum pojawili się znakomici soliści m.in. Małgorzata Walewska, Bożena Harasimowicz, Katarzyna Suska, Elżbieta Towarnicka, Krzysztof Bednarek, Tomasz Krzysica, Mariusz Pędziulek. W Łańcucie pojawiły się uznane zespoły orkiestrowe: Polska Orkiestra Radiowa, Orkiestra Kameralna Leopold, Rzeszowska Orkiestra Kameralna oraz Orchestra Filarmonia Veneta. W ich wykonaniu melomani mogli usłyszeć mało

wa. Wykonania te spotkały się ze sporym uznaniem melomanów.

Tegoroczna edycja festiwalu miała na celu pozyskanie nowych słuchaczy. Dla szerokiej publiczności zostały przygotowane koncerty z muzyką etniczną. Podczas wieczoru irlandzkiego zespół muzyczny Carrantrouhill oraz tancerze grupy Reelandia zaprezentowali program pt. „Touch of Ireland”. Była to kompilacja utworów muzycznych i choreografii tańcowych mocno osadzonych w irlandzkiej tradycji. Przedstawienie swymi piosenkami wzbogacił Robert Kasprzycki. Koncert zatytułowany „Noc hiszpańska” przyniósł rozognioną muzykę flamenco w interpretacji zespołu Flémenco de Sevilla

pod przewodnictwem Oscara Guzmanu z towarzyszeniem tancerzy. Na Festiwalu nie zabrakło muzyki filmowej; muzykę autorstwa Zbigniewa Preisnera, Jana Kantego Pawлуskiewicza, Witolda Lutosławskiego wykonano z dużym powodzeniem podczas „Wieczoru polskiego”. Wystąpili wówczas Elżbieta Towarnicka, Agnieszka Kaczmarek-Bialic, Mariusz Pędziulek. Entuzjazm wzbudził koncert „Taki męski wieczór”, w istocie będący galą operową. Zenon Kowalski, Piotr Nowacki, Krzysztof Bednarek oraz Rzeszowska Orkiestra Kameralna pod dyrekcją Adama Klocka wykonali słynne arie i duety operowe.

Melomani długo będą pamiętać występ dwóch utytułowanych przedstawicieli moskiewskiej szkoły pianistycznej Aleksandra Ghindina i Nikolaya Pietrova, którzy na „Wieczorze rosyjskim” bravurowo wykonali dzieła Wolfganga Amadeusza Mozarta, Sergieja Rachmaninowa, Jana Sebastiana Bacha. Miłośnicy wykonali muzyki baroku na instrumentach z epoki byli zapewne usatysfakcjonowani „Wieczorem w Cafe Zimmermann”, podczas którego Elżbieta Stefańska, Urszula Stawicka, Mariko Kato, Ewa Mrowca, Lwowska Orkiestra Kameralna Leopold pod dyrekcją Pawła Osuchowskiego wykonali koncerty klawesynowe Jana Sebastiana Bacha.

Dwa festiwalowe programy koncertowe zostały przygotowane specjalnie z myślą o najmłodszej publiczności. W poniedziałkowe przedpołudnie, 12 maja, sala Filharmonii w Rzeszowie oraz Sala Balowa łańcuckiego zamku wypełniły się wyłącznie dziećmi, którym zaproponowano bajkę muzyczną „Piotruś i Wilk” Sergiusza Prokofiewa.

Muzyczny Festiwal w Łańcucie zakończyła Missa Solemnis Ludwiga van Beethovena w wykonaniu Bożeny Harasimowicz, Katarzyny Suskiej, Tomasza Krzysicy i Jacka Ozimkowskiego, którym towarzyszyła Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Rzeszowskiej oraz Chór Filharmonii Krakowskiej pod batutą Marka Pijarowskiego, I dyrygenta Filharmonii. Festiwalowe koncerty odbywały się w Sali Balowej Zamku w Łańcucie, w Filharmonii im. Artura Malawskiego oraz w Katedrze Rzeszowskiej.

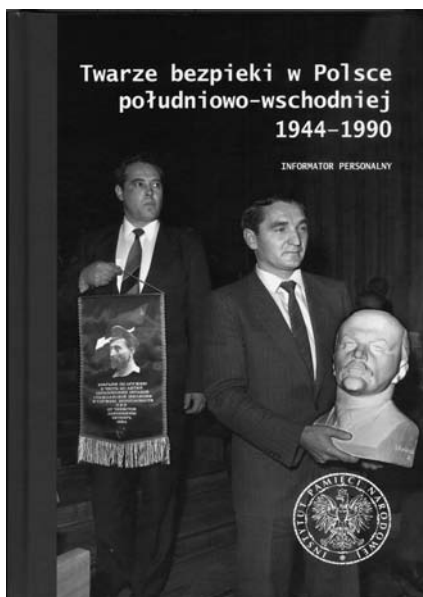
Festiwalową formułę wzbogaciły wystawy plastyczne. Publiczność zgromadzona w Zamku w Łańcucie miała możliwość oglądać wystawę rzeźb Antonio Canovy, dzieła Międzynarodowego Pleneru Rzeźbiarsko-Malarskiego Łańcut 2007, wystawę fotografii „Za górami, za morzami... Adampol – polska osada nad Bosforem”. Galeria Filharmonii przygotowała wystawę szkła artystycznego Piotra Lisowskiego.

Michał Rut

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
KOMISJA ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU
ODDZIAŁ W RZESZOWIE
ul. Słowackiego 18
tel. (0-17) 8606026
www.ipn.gov.pl

Rzeszowski Oddział Instytutu Pamięci Narodowej od kilku lat prowadzi badania nad funkcjonowaniem, strukturą i kadrami aparatu bezpieczeństwa komunistycznej Polski. Podsumowanie badań nad strukturami i funkcjonowaniem komunistycznego aparatu bezpieczeństwa na Rzeszowszczyźnie stanowi informator personalny ukazujący sylwetki 542 funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa – Służby Bezpieczeństwa pełniących funkcje kierownicze w Polsce południowo-wschodniej w latach 1944-1990.

Najnowsze wydawnictwo IPN

Publikacja posiada układ chronologiczno-alfabetyczny. Prezentuje struktury UB/SB w Polsce południowo-wschodniej, obsadę stanowisk kierowniczych. Najobszerniejsza część książki zawiera biogramy funkcjonariuszy. Prócz danych osobowych znalazły się w nich dokładne informacje o przebiegu ich służby, wykształceniu oraz przynależności partyjnej i organizacyjnej.

Podstawową bazą źródłową wykorzystaną do ich sporządzenia były akta personalne funkcjonariuszy przechowywane w zasobie archiwalnym IPN. W oparciu o nie ustalono, iż poza nielicznymi wyjątkami, większość funkcjonariuszy spośród kierownictwa UB/SB na Rzeszowszczyźnie, których biogramy umieszczono w książce, należała do

PPR/PZPR. Czterdziestu z nich z komunizmem związało się jeszcze przed wojną, działając w KPP lub w jej młodzieżowej przybudówce - KZM/KZMP (kilku było członkami Francuskiej Partii Komunistycznej oraz sowieckiego Komsomolu). Prawie 30 z wymienionych funkcjonariuszy UB/SB (głównie z pionu odpowiedzialnego za walkę z Kościołem) było aktywnymi działaczami ruchu laickiego: Stowarzyszenia Myśli Wolnej, Stowarzyszenia Ateistów i Wolnomyślicieli, Towarzystwa Szkoły Świeckiej i wreszcie Towarzystwa Krzewienia Kultury Świeckiej.

Około 40 spośród awansowanych później na stanowiska kierownicze funkcjonariuszy aparatu bezpieczeństwa miało ukończone studia wyższe w chwili rozpoczęcia służby w resorcie. Stu kilku zdobyło wyższe wykształcenie już podczas służby w UB/SB (najczęściej było to zaocznie ukończone zawodowe studium administracyjne przy wydziale prawa któregoś z uniwersytetów lub Wydział Polityczno-Prawny resortowej Akademii Spraw Wewnętrznych). Pozostali legitymowali się wykształceniem średnim (część uzyskała maturę w trybie zaocznym lub korespondencyjnym, służąc w UB/SB), bądź tylko podstawowym.

Prezentowana książka powinna zainteresować tych wszystkich, którzy pragną poznać prawdę o okresie komunistycznej dyktatury w Polsce. Prawdę, która posiada także wymiar personalny.

**Krzysztof Kaczmarski,
Mariusz Krzysztofiński**
Autorzy są pracownikami
OBEP IPN Rzeszów

Zakończyła się II edycja konkursu plastycznego „Namaluj historię dziadków” zorganizowanego przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Rzeszowie w ramach programu edukacji patriotycznej Podkarpackiego Kuratorium Oświaty w Rzeszowie.

Namaluj historię dziadków

Formuła konkursu polegała na stworzeniu pracy plastycznej zainspirowanej opowieścią osoby dorosłej o wydarzeniach dotyczących historii Polski w latach 1939-1989. W konkursie wzięło udział łącznie ponad tysiąc uczniów z 57 szkół. Do etapu wojewódzkiego przesłano 62 prace w kategorii klas I-III szkoły podstawowej, 89 prac w kategorii klas IV-VI szkoły podstawowej i 33 prace z gimnazjów.

Na uroczyste podsumowanie konkursu, które odbyło się w siedzibie Oddziału IPN w Rzeszowie, zaproszeni zostali autorzy zwycięskich i wyróżnionych prac, ich opiekunowie oraz osoby, których opowieści były inspiracją do powstania prac.

W kategorii klas I-III szkół podstawowych laureatami konkursu „Namaluj historię dziadków” zostali: 1. Anna Rubacha (Zespół Szkół w Pogwizdowie Nowym); 2. Jakub Peszek (SP nr 1 w Majdanie Sieniawskim); 3. Adrianna Czachor (SP im. Pauli Montal Sióstr Pijarek w Rzeszowie). Wyróżnienia otrzymali: Paulina Pietrucha (SP im. Pauli Montal Sióstr Pijarek w Rzeszowie), Piotr Zdziebło (SP Nr 6 im. Żwirki i Wigury w Mielcu), Katarzyna Szyszka (SP nr 1 w Majdanie Sieniawskim).

W kategorii klas IV-VI szkół podstawowych laureatami konkursu zostali: 1. (ex aequo) Joanna Orłoś (SP w Wólce Podlesnej)

oraz Aleksandra Więcek (SP im. Janka Zawiszy w Przedborzu); 2. Joanna Szerszeń (ZS PSP im. Janusza Korczaka w Gumniskach); 3. (ex aequo) Katarzyna Grzywacz (SP nr 8 im. Ks. Stanisława Konarskiego w Jaśle), Anna Nosal (SP w Białce) oraz Natalia Pokrywka (SP nr 1 w Majdanie Sieniawskim). Wyróżnienia otrzymali: Piotr Duliban (ZS nr 2 SP nr 5 w Ropczycach) oraz Marzena Kielar (SP w Markowej im. Sług Bożych Rodziny Ulmów).

W kategorii szkół gimnazjalnych laureatami konkursu zostali: 1. Kinga Schosler (Gimnazjum nr 7 im. Króla Jana III Sobieskiego w Rzeszowie); 2. Oliwia Tomaszewska (Gimnazjum w Boguchwale im. ks. ppłk. Stanisława Żytkiewicza); 3. Aleksandra Żak (Gimnazjum nr 2 im. Jana Pawła II w Stalowej Woli). Wyróżnienia otrzymali: Karol Maziarek (ZS w Pawłosiowie) oraz Tomasz Piliński (ZS w Stasiówce).

Małgorzata Waksmundzka-Szarek

Województwo podkarpackie, z racji swego położenia na pograniczu politycznym, etnicznym i religijnym, należy do najbardziej zróżnicowanych pod względem kulturowym regionów naszego kraju. Bogate dziedzictwo kulturowe oraz prężna działalność wielu organizacji, jak i mieszkańców Podkarpacia, decydują o aktywności samorządu województwa w dziedzinie szeroko pojmowanej kultury.

Fragment ekspozycji „Topole nad wodą” z sylwetką Jana Stanisławskiego. Tę wyjątkową ekspozycję, przygotowaną we współpracy z Muzeum Narodowym w Krakowie, które posiada najbogatszą kolekcję prac artysty, można obejrzeć do końca maja w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie.

Kultura ze wsparciem samorządu województwa

SAMORZĄD A KSZTAŁTOWANIE KULTURY

W myśl art. 11.2 ustawy o samorządzie województwa z dnia 5 czerwca 1998 roku „Samorząd województwa prowadzi politykę rozwoju województwa, na którą składa się [...] wspieranie rozwoju kultury oraz ochrona i racjonalne wykorzystanie dziedzictwa kulturowego [...]”. Kolejnym przepisem prawnym regulującym działalność kulturalną w województwie jest ustawa o organizowaniu i pro-

wadzeniu działalności kulturalnej z 25 października 1991 r. „Działalność kulturalną prowadzą [...] jednostki samorządu terytorialnego, tworząc samorządowe instytucje kultury.”

Samorząd województwa podkarpackiego odgrywa najważniejszą rolę w kształtowaniu i wspieraniu kultury w województwie. W budżecie województwa podkarpackiego na rok 2008 na rozwój kultury i ochronę dziedzictwa narodowego przeznaczono kwotę w wysokości 51 827 387 zł. Środki te zostaną przeznaczone m.in. na wsparcie teatrów, filharmonii, orkiestr, chórów i kapel, domów i ośrodków

Wykaz wybranych jednostek samorządu terytorialnego i ich wniosków, które otrzymały pomoc finansową w dziedzinie kultury i sztuki w 2008 roku

- Gmina Brzozów: „XVII Brzozowskie Warsztaty Jazzowe”
- Gmina Chorkówka: „VIII Biesiada Karpacka”
- Gmina Czarna: „Wydobyć melodie z ziemi” – Międzynarodowe Warsztaty Wykonywania Glinianych Instrumentów Muzycznych
- Miasto Dębica: „IX Ogólnopolskie Konfrontacje Kapel Ludowych i Zespołów Śpiewaczych”
- Powiat Dębica: „X Jubileuszowe Dni Sztuki”
- Gmina Dydnia: IV Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny – „Dzieci Gór i Dolin”
- Gmina Krzeszów: V Ogólnopolski Plener Malarski – „Krzeszów 2008”
- Miasto i Gmina Lesko: „Festiwal Kultur Karpackich”
- Miasto Przemyśl: „Święto Miodu”
- Miasto Tarnobrzeg: „Jubileuszowy X Jarmark Dominikański”

kultury, świetlic i klubów, galerii i biur wystaw artystycznych, bibliotek, muzeów.

Program Rozwoju Kultury w Województwie Podkarpackim na lata 2005–2009 jest kolejnym przykładem wsparcia kultury przez samorząd. Ideą programu jest dążenie do uzyskania lepszego zaspokajania potrzeb kulturowych mieszkańców Podkarpacia. Program ma na celu poprawę poziomu uczestnictwa w kulturze, przy jednoczesnym niwelowaniu różnic w dostępie do niej, dzięki czemu wszystkim mieszkańcom województwa zostanie zapewniony równy i sprawiedliwy dostęp do wartości kulturowych. Program realizowany jest m.in. poprzez tworzenie programów wojewódzkich oraz zawieranie kontraktów z podmiotami pozarządowymi działającymi w obszarze kultury.

Innym rodzajem wsparcia kultury na Podkarpaciu jest przyjęty w styczniu 2006 r. Program Opieki nad Zabytkami w Województwie Podkarpackim na lata 2006–2009. Celem programu jest ochrona istniejących zabytków m.in. poprzez zahamowanie procesów ich degradacji oraz podejmowanie działań zwiększających ich atrakcyjność. Interesującą koncepcją ochrony dziedzictwa kulturowego jest tworzenie parków, które stanowią formę ochrony krajobrazu kulturowego Podkarpacia. Koncepcja ta umożliwi zachowanie wyjątkowych wartości historyczno-kulturowych w jednoczesnym powiązaniu z ochroną środowiska przyrodniczego. Celem ustanowienia takiej formy ochrony jest potrzeba zachowania ciągłości tradycji krajobrazu oraz umożliwienie jego rozwoju zgodnie z tradycjami regionu.

KULTURA W RPO

Kultura znalazła swoje miejsce także w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2007-

2013. Jego szósta oś priorytetowa pn. turystyka i kultura, ma właśnie służyć rozwojowi kultury. Realizacja zadań zapisanych w RPO WP z zakresu kultury będzie stymulować rozwój gospodarki województwa, a w szczególności obszarów biedniejszych, lecz posiadających walory turystyczne. Dofinansowanie ze środków unijnych dla szóstej osi priorytetowej RPO WP wynosi 37 071 388 euro.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego realizowane będą projekty dotyczące m.in.: rewaloryzacji, konserwacji, renowacji, restauracji oraz zachowania obiektów dziedzictwa kulturowego wraz z otoczeniem, a także ich adaptacji na cele kulturalne lub turystyczne; instytucji kultury wraz z otoczeniem, w tym teatrów, bibliotek, ognisk artystycznych, muzeów, domów kultury, galerii sztuki; organizacji imprez kulturalnych o znaczeniu regionalnym, np. festiwałów, targów (wyłącznie jako elementu przedsięwzięć infrastrukturalnych); cyfrowej archiwizacji zasobów instytucji kultury.

MECENAT SAMORZĄDU

Marszałek województwa podkarpackiego, poprzez udzielenie swojego patronatu poszczególnym przedsięwzięciom kulturalnym, nadaje im rangę wojewódzką, natomiast sa-

foto. Janusz Górnicki

Pomoc finansową otrzymała również parafia Grecko-Katolicka pw. Przeniesienia Relikwii Św. Mikołaja w Olchowcu - organizator łemkowskiego Kermeszu

Wykaz wybranych organizacji pozarządowych i ich wniosków, które otrzymały pomoc finansową w dziedzinie kultury i sztuki w 2008 roku

- Bractwo Miłośników Ziemi Ulanowskiej pw. św. Barbary w Ulanowie: Ogólnopolskie Dni Flisactwa – „Ulanów 2008”
- Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Diecezji Rzeszowskiej w Rzeszowie: Koncert „Jednego Serca, Jednego Ducha”
- Parafia Rzymsko-Katolicka św. Józefa - Salezianie w Przemyślu: VIII Międzynarodowy Przemyski Festiwal – „Salezjańskie Lato”
- Stowarzyszenie Quo Vadis Podkarpacie w Wadowicach Górnych: „Międzynarodowe tournée artystyczne orkiestr dętych OSP”
- Stowarzyszenie Studentów i Absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego w Rzeszowie – „I Rzeszowskie Dni Archeologa”
- Stowarzyszenie „Międzynarodowe Kursy Muzyczne im. Zenona Brzewskiego” w Łąncucie: „XXXIV Międzynarodowe Kursy Muzyczne im. Zenona Brzewskiego”
- Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Medycznej w Medyce – „Bezgranicznie na ludowo”
- Parafia Grecko-Katolicka pw. Przeniesienia Relikwii Św. Mikołaja w Olchowcu: „Kermesz Łemkowski”
- Stowarzyszenie Wspierania Edukacji Artystycznej PROMOTOR w Rzeszowie: „Łączy nas tradycja” - Spotkania Folklorystyczne Młodzieży Szkolnej
- Polski Związek Chórów i Orkiestr Oddział w Rzeszowie: „Międzynarodowe Konfrontacje Orkiestr Dętych”

morząd województwa w ramach mecenatu udziela im dotacji celowych.

Samorząd województwa podkarpackiego w ramach mecenatu udziela wsparcia dla licznych przedsięwzięć kulturalnych. Do takich projektów należą m.in.: organizacja festiwałów, konkursów, przeglądów, spotkań, plenerów, kursów, warsztatów, konferencji, seminariów, wystaw artystycznych, historycznych i muzealnych; upowszechnianie, promocja i popularyzacja dokonań z zakresu kultury i sztuki oraz twórczości i wykonawstwa artystycznego w kraju i za granicą; edukacja kulturalna dzieci i młodzieży realizowana w różnych formach; wspieranie amatorskiego ruchu artystycznego, twórczości ludowej oraz ochrona unikalnych i zanikających zawodów oraz ich umiejętności artystycznych i warsztatów. Pomoc finansowa w ramach mecenatu skierowana jest do jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych.

Pierwszy nabór wniosków na dofinansowanie projektów dla jednostek samorządu terytorialnego zakończył się 10 stycznia 2008 r. W jego ramach udzielono wsparcia 39 podmiotom na łączną kwotę 188 000 zł. Pierwszy nabór na dofinansowanie projektów dla organizacji pozarządowych zakończył się 8 lutego 2008 r. W ramach tego naboru dofinansowanie uzyskały 32 podmioty na łączną kwotę 188 000 zł.

Oprac. Daniel Kozik

Uniwersytet Rzeszowski, Instytut Filologii Polskiej, Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego i Stowarzyszenie Literacko-Artystyczne „Fraza” zorganizowali sesję naukową pt. „Poeta czulej pamięci. W sześćdziesięciolecie urodzin Janusza Szubera”. Również 28 maja br. w Bibliotece UR odbył się wernisaż wystawy dedykowanej Januszowi Szuberowi pt. „Światło pamięci”.

Lektura poszczególnych wierszy z 15 dotychczas wydanych przez Janusza Szubera tomów (o innych pracach i formach, wcale nie pomniejszych, nie wspominam) musi przekonać każdego, że jest to tyleż poeta, mistrz wyrafinowanej formy, co chyba jeszcze bardziej – filozof. Nie będzie odkryciem, jeżeli stwierdzę, że od momentu swego objawienia się w czytelnym odbiorze, wyobraźnia poety porusza się w kręgu tych samych, wybranych przez niego, a może podszeptanych przez jakiegoś dajmoniona – motywów, wątków, tematów, że nawiązuje do wcześniejszych utworów, raz już poruszone zagadnienia przedstawia w innym świetle.

Jak wiadomo Janusz Szuber zdecydował się ujawnić swe przemyślenia bardzo późno. Krytyka dostrzega w tym fakcie oznakę dojrzałości. Wydaje mi się jednak, że nie zawsze sędziwy wiek gwarantuje rozsądek wypowiedzi czy umiejętność posługiwania się formą. Na szczęście opinia o mądrości idącej w parze z wiekiem, znajduje tu swoje potwierdzenie. Liryka autora *Lekcji Tejrezjasza* stanowi dzieło zadziwiająco integralne i spójne.

foto. Janusz Górnicki

Janusz Szuber

Janusz Szuber – poeta, eseista, urodzony w Sanoku w roku 1947. Członek PEN Clubu Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. Autor 15 tomów wierszy, prozy autobiograficznej *Mojość* i zbioru limeryków *Emeryk u wód*. Jego utwory przetłumaczono na 13 języków. Współzałożyciel Stowarzyszenia Korporacja Literacka w Sanoku i redaktor zeszytów „Acta Pancoviana”. Nagrody: im. Kazimierzy Iłkowiczówny, Fundacji Kultury, Fundacji Władysława i Nelly Turzańskich (Toronto). Przez 27 lat pisał wyłącznie do szuflady. Zadebiutował w 1995 r. tzw. pięcioksięgiem (*Paradne ubranko, Apokryfy i epitafia sanockie, Pan Dymiącego Zwierciadła, Gorzkie prowincje, Srebrnopióre ogrody*). Opublikował także wybory wierszy: *O chłopcu mieszkającym powidła* (Znak) i *Lekcja Tejrezjasza* (Wydawnictwo Literackie). Mieszka w Sanoku.

Wiersze Janusza Szubera

Przed wszystkim uwadze narzuca się jej wyjątkowe skoncentrowanie na detalu, szczególne, fragmente. Emocje są albo starannie ukrywane, albo ściśle kontrolowane. Nie oznacza to – i tu jest szczególna tajemnica tej twórczości – że są one chłodne czy olimpijsko wyniosłe. Nie ma też w nich wymowy bajkowej czy sielankowej, ale jest delikatna nuta humoru. Wiersze te są twardymi konkretnymi, mocno osadzonymi w rzeczywistości, dostępnej nam w codziennym doświadczeniu, ale przez swą komunikatywność, poruszanie się w specyficznej przestrzeni tego, co było, zyskującymi istotny aspekt metafizyczny. Innymi słowy, wiersze te porządkują świat poety i zarazem świat każdego z ich czytelników. Ujawniają wymiar uniwersalny, czytelny dla innych. Ale, co ważne, nie ma powszechności, obojętne: świata, człowieka, czy przeżyć, bez konkretnu, bez szczegółu świata rzeczywistego i namacalnego, pojedynczego, indywidualnego. Kiedy wiersze są prawdziwe, autentyczne, wydobyte z pamięci i osobiście doświadczone – a tutaj są takie na pewno – stają się także ważne dla innych.

Poeta-filozof, żyjący w naszym „tu i teraz”, pamięta przede wszystkim o czasie. Dzięki temu, że go odczuwamy, zyskuje (czas) tajemniczą właściwość jednoczenia terażniejszości z przeszłością. „Dzisiaj” już kiedyś było, a to, co było, pokazuje właściwy wymiar i proporcję tego, co „jest”. Przeszłość została już dopełniona, jest jedna i nieodwracalna, natomiast to, co dzieje się teraz, ma jeszcze wiele możliwych wariantów, stawia przed wyborami, pokazuje możliwości. Terażniejszość jest chaotyczna, nieuporządkowana i dopiero poeta-filozof nadaje jej kształty dające się objąć umysłem. Z epizodów, nadmiaru codzienności, wydobywa konkretny i los pojedynczej egzystencji, jej zmagania się z życiem. Poezja próbuje ujarzmić rzeczywistość, wyznaczyć granice tego, co dla człowieka jest jego domem. Próbuje opisać relację między światem faktycznym i spełnionym, a możliwościami własnego losu. Zadziwiające jest to, że w pewnym procesie rozpoznawania i zmagania się ze sobą, swoją egzystencją, akceptuje on konieczność życia w takim kształcie,

jaki postrzegamy, z jego pięknem i tragizmem, przymusami i ograniczeniami.

Szuber, a to wcale nie jest częsta cecha, umie się dziwić. Dziwi się światu, dziwi się sobie samemu, dziwi się słowom. Bohaterowie jego wierszy zazwyczaj balansują między tym, co jest naturą, a formami kultury, żyją zmysłowo i próbują uogólniać, komentować, zrozumieć, trwać między doczesnością a tym, co poza nią powinno?, może? się znajdować. Afirмую życie i równie często ulegają trwórze, bo ma ono także swój niepojęty wymiar, niewyraźny słowami, bo przez ten swój dualizm poznawczy uzmysławiają nam naszą własną i spraw naszych nicość i przemijanie.

Nieomal każdy jego wiersz to rodzaj oślnienia. Ale też, mimo ich niewątpliwiej sensualności, podbudowanych na trwałym fundamencie klasycznej powściągliwości, to taki rodzaj postawy życiowej, i chyba także dyrektywy twórczej, którą Czesław Miłosz (istotna dla Szubera konseksja, jak też w równej mierze powinowactwa z Herbertem) określił jako „uważność”, tzn. postawa życzliwości wobec przyrody i ludzi, umiejętność postrzegania szczegółów, który to proces stanowi opozycję rozpadu, czyli przeciwważy utracie poczucia sensu.

Mamy więc do czynienia z poezją wyjątkową, która we współczesnej literaturze polskiej zajmuje miejsce ważne, samodzielne i oddzielne. To poezja erudycyjna i zarazem komunikatywna, stawiająca odwieczne tak zwane zasadnicze pytania, o sens i cel istnienia, opisująca fizyczną i duchową naturę człowieka, spierająca się o wartości, poszukująca prawdy o sobie, o konkretnym człowieku i otaczającym świecie. Ważna jest w niej biografia, ważne są: kultura, przeszłość, tropienie śladów, metaforyzowanie, zmysły i domysły, patrzyenie i cierpliwość, także wyrozumiałość, lektury i wreszcie sama poezja stanowiąca, w przypadku Janusza Szubera, najbardziej odpowiednie narzędzie porozumiewania, opisywania, diagnozowania i osławiania rzeczywistości, czyli po prostu budowania swojego domostwa.

Jan Wolski

Muzeum Regionalne w Stalowej Woli już po raz trzeci znalazło się wśród laureatów konkursu na Wydarzenie Muzealne Roku, organizowanego przez Ministerstwo Edukacji i Kultury. W tym roku stalowowolscy muzealnicy docenieni zostali w kategorii „Wystawy historyczne, biograficzne i literackie” za zorganizowanie multimedialnej wystawy „COP dla przyszłości. Ludzie – przemysł – architektura”.

Sybilla dla stalowowolskiego muzeum

Wystawę „COP dla przyszłości. Ludzie – przemysł – architektura” stalowowolskie Muzeum Regionalne przygotowało w ramach obchodów 70-lecia powstania Centralnego Okręgu Przemysłowego. To dzięki realizacji genial-

nego planu wicepremiera Eugeniusza Kwiatkowskiego powstała Huta Stalowa Wola i nierozdzielnie z nią związane miasto. I tę więź można zaobserwować na nagrodzonej wystawie.

Jej autorzy w niezwykle interesujący sposób podają historię gospodarczą okresu realizacji planu COP. „Tradycyjne” eksponaty połączone tu zostały z na wskroś nowoczesnymi metodami wystawienniczymi. Zwiedzający halę wystawienniczą przy ulicy Hutniczej 17 znajdą w niej nie tylko elementy uzbrojenia, ale również przedmioty codziennego użytku. Nie brakuje tak charakterystycznych dla Stalowej Woli rowerów, motocykli, a nawet zaparkowanego przy księgarni zabytkowego opla. Niezapomnianym przeżyciem jest spacer ulicą z lat trzydziestych ubiegłego wieku. Spacerowicze mogą oglądać witryny sklepów z zabawkami, radiowego, żelaznego, odzieżowego... Na swojej drodze napotkają również słup ogłoszeniowy z afiszami i obwieszczeniami sprzed lat siedemdziesięciu. Klimat tamtych lat można także odnaleźć w kinie wyświetlającym filmy z tamtych czasów, jak również w fotoplastykonie, w którym prezentowane są przedwojenne fotografie. Na wystawie zebrano także wiele eksponatów dokumentujących powstawanie Centralnego Okręgu Przemysłowego, w tym Gdyni. Wśród nich znaleźć można także przedmioty, dokumenty i zdjęcia poświęcone budowie między innymi fabryk silników w Rzeszowie, płatowców w Mielcu oraz opon w Dębicy.

„Sybilla 2008” to już trzecia taka nagroda przyznana Muzeum Regionalnemu w Stalowej Woli. Wcześniej placówka została nagrodzona w roku 2002 (II nagroda za „Adaptację i zagospodarowanie budynku przy ulicy Sandomierskiej na potrzeby Muzeum Regionalnego”) oraz 2006 (I miejsce za „Turystyczny Szlak Gniazd Rodowych Lubomirskich” oraz III miejsce za wystawę „Kultura Żydów galicyjskich”). Poza „Sybillą” w roku 2008 Muzeum Regionalne w Stalowej Woli wyróżnione zostało również za „Galerię przez dotyk” (w kategorii „Programy edukacyjne, oświatowo-wychowawcze i promocyjne”) oraz za wystawę „Narodziny Stalowej Woli 1938” (w kategorii „Dokonania z zakresu zarządzania i organizacji”).

Fot. Tomasz Wosk, Tygodnik „Szatafeta”

Zabytkowy opel wspaniale prezentuje się na przedwojennej ulicy

Muzeum Regionalne w Stalowej Woli

Historia stalowowolskiego muzeum sięga roku 1995, kiedy to odbyło się zebranie założycielskie Społecznego Komitetu na rzecz powołania Muzeum Regionalnego w Stalowej Woli. Znany regionalista, ksiądz Wilhelm Gaj-Piotrowski, zadeklarował gotowość przekazania swych zbiorów z zakresu historii, etnografii i sztuki dla potrzeb tworzącego się muzeum.

Powołany przez ówczesnego Prezydenta Miasta Stalowej Woli Andrzeja Gajca Pełnomocnik ds. organizacji muzeum rozpoczął pracę przy gromadzeniu eksponatów dokumentujących historię i kulturę miasta i regionu dolnośląskiego. Dnia 30 października 1997 r. Rada Miejska w Stalowej Woli podjęła uchwałę w sprawie utworzenia muzeum i nadania statutu. Od 1 lutego 1999 r. jest samodzielną instytucją kultury. W latach 1997-2001 wystawy czasowe eksponowane były w salach wystawienniczych Galerii Sztuki Współczesnej. Od listopada 2001 r. muzeum funkcjonuje w nowej siedzibie w tzw. Zamku Lubomirskich w Stalowej Woli – Rozwadowie.

(www.muzeum.stalowawola.pl)

RB

Teatr towarzyszył ludzkości od czasów starożytnych. Każda epoka wносиła swój wkład, pomysł, zmieniały się kanony dekoracji, gry aktorskiej. Dziś teatr stanowi nieodłączną część życia społecznego i kulturalnego. Ma też swoje coroczne święto, które zostało ustanowione w czerwcu 1961 r. podczas 9. światowego kongresu Międzynarodowego Instytutu Teatralnego (International Theatre Institute) w Helsinkach. Rzeszowski Teatr im. Wandy Siemaszkowej świętował 29 marca.

Teatralne święto

Ustanowienie Dnia Teatru zaproponował Prezydent Fińskiego Instytutu ITI Arvi Kivimaa. Dzień obchodów ustalono na 27 marca, w rocznicę otwarcia Teatru Narodów (Theatre of Nations) w Paryżu. Obchody Światowych Dni Teatru mają na celu promocję i międzynarodową wymia-

nę informacji na temat teatru, pobudzenia kreacji i zwiększenia współpracy ludzi teatru, uświadomienia opinii publicznej wagi sztuki i artystycznej kreacji w życiu codziennym w celu wzmocnienia przyjaźni i więzi międzyludzkich. Co roku, 27 marca, rozsyłana jest wiadomość tłuma-

czona na ponad 20 języków od wybitnego człowieka teatru, zawierająca jego przemyślenia na temat teatru i światowej harmonii. Pierwszą taką wiadomość wysłał w 1962 r. Jean Cocteau. Tego dnia odbywają się specjalne przedstawienia teatralne, spotkania, sympozja poświęcone znaczeniu i problemom teatru.

Rzeszowskie obchody poświęcone były szczególnie postaci wybitnego aktora, którego 10. rocznica śmierci minęła 25 marca – Zdzisława Kozienia. Aktor, który w swojej karierze zagrał ponad 200 ról teatralnych i 50 telewizyjnych i filmowych, pracę artystyczną rozpoczął na scenie amatorskiej. Po wojnie, w latach 1948-1952, był aktorem w Teatrze Kolejarka w Krakowie. W 1953 r. związał się z Teatrem im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. Na scenie rzeszowskiej stworzył wiele wybitnych kreacji: Cześnika w „Zemście”, Majora w „Fantazym”, Wojewody w „Mazepie”, Czepca w „Weselu”. W latach 1972-82 pracował w teatrach wrocławskich: Polskim (1973-80) i Współczesnym (1972/73, 1980-83), współpracował z wieloma wybitnymi reżyserami: T. Mincem, J. Grzegorzewskim, M. Okopińskim. Stworzył pamiętne role filmowe, takie jak porucznika Zubka w „07 zgłoś się” czy króla Zygmunta w „Królowej Bonie”. W 1983 r. powrócił na scenę rzeszowską do Teatru im. W. Siemaszkowej. Odznaczony został m. in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Uroczystości nadania Małej Scenie Teatru imienia Zdzisława Kozienia towarzyszyły wspomnienia gości: Doroty Latos – odtwórczyni tytułowej roli w filmie „Szaleństwo panny Ewy” oraz Bronisława Cieślaka – porucznika Borewicza z serialu „07 zgłoś się”. Zostały także wręczone aktorom i pracownikom teatru Nagrody Marszałka Województwa Podkarpackiego Zygmunta Cholewińskiego oraz dyrektora teatru Przemysława Tejkowskiego za zasługi dla rozwoju teatru.

Z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru rzeszowski teatr przygotował premierę – kryminał Edwarda Taylora „Pomysł na morderstwo”. Bohaterami sztuki są dwaj współpracujący ze sobą autorzy powieści kryminalnych. Wymyślają skomplikowane intryki, w których ktoś kogoś zabija. Jednak nieoczekiwanie sami stają się częścią sensacyjnej, pisanej przez życie historii. Dzieło angielskiego dramaturga balansuje na krawędzi pastiszu. Wykorzystując wszystkie możliwości gatunku, twórcy widowiska zbudowali spektakl o narastającym napięciu, nieoczekiwanych zwrotach akcji i zaskakującym finale.

Mała Scena Teatru otrzymała imię Zdzisława Kozienia.

Swoimi wspomnieniami dzielą się Dorota Latos i Bronisław Cieślak.

Izabela Fac

Piłkarsko w Kolbuszowej

Ponad stu zawodników z 11 województw, 33 mecze, piękna słoneczna pogoda i stadion położony pośród lasu – to scenaria towarzysząca I Mistrzostwom Polski Marszałków Województw w Piłce Nożnej, które od 16 do 18 maja odbyły się w Kolbuszowej. Patronat honorowy nad mistrzostwami objął Prezydent RP Lech Kaczyński.

Na zaproszenie marszałka województwa podkarpackiego Zygmunta Cholewińskiego odpowiedziały województwa: dolnośląskie, kujawsko-pomorskie, lubelskie, mazowieckie, opolskie, pomorskie, śląskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie i zachodniopomorskie.

Klasyfikacja końcowa mistrzostw:

1. Mazowieckie
2. Pomorskie
3. Śląskie
4. Podkarpackie
5. Kujawsko-Pomorskie
Lubelskie
Warmińsko-Mazurskie
Zachodniopomorskie
9. Dolnośląskie
Opolskie
Świętokrzyskie

Pierwszego dnia mistrzostw rywalizacja toczyła się w dwóch grupach, grano na dwóch boiskach. Mecze stały na bardzo wyrównanym poziomie. Reprezentacja województwa podkarpackiego wygrała swój pierwszy pojedynek z opolskim 1:0 (bramkę strzelił Bogdan Romaniuk). Niestety dwa kolejne spotkania zakończyły się porażkami piłkarzy z podkarpackiego. Mecz z kujawsko-pomorskim zakończył się przegraną 1:2. Nasi zawodnicy objęli prowadzenie po голу Romaniuka, cóż z tego skoro dwa

kolejne trafienia zaliczyli goście. Potyczka z mazowieckim zakończyła się wynikiem 1:3 (bramkę zdobył Marcin Bokota). W ostatnim pojedynku grupowym drużyna podkarpackiego odniosła wspaniałe zwycięstwo 5:1 nad Warmią i Mazurami (trafienia zaliczyli: Bogdan Romaniuk i Hubert Czub po dwa oraz Tomasz Rusznica). Podkarpackie wyszło z grupy na trzecim miejscu. Pierwsze miejsce zajęło kujawsko-pomorskie, drugie mazowieckie, czwarte warmińsko-mazurskie, a piąte opolskie.

W drugiej grupie bez porażki gry zakończyło śląskie. Drugie miejsce zajęła drużyna zachodniopomorskiego, a trzecie lubelskiego. Czwarte miejsce wywalczyła drużyna świętokrzyskiego, niestety wycofała się ona z niedzielnych gier ze względu na brak wystarczającej liczby zawodników, ustępując tym samym miejsca drużynie z piątej lokaty – pomorskiemu. Ostatnie miejsce w tej grupie zajęło dolnośląskie.

Nagrody indywidualne:

- Najlepszy strzelec:** Bogdan Romaniuk (podkarpackie) – 8 goli
Najlepszy bramkarz: Sławomir Bielecki (mazowieckie) – 3 przepuszczone bramki
Najstarszy zawodnik: Czesław Marzanowski (pomorskie)
Nagroda Fair Play: województwo świętokrzyskie

Wyniki fazy pucharowej I Mistrzostw Polski Marszałków w Piłce Nożnej

Ćwierćfinały:

podkarpackie – zachodniopomorskie	4:1
śląskie – warmińsko-mazurskie	3:1
lubelskie – mazowieckie	0:1
pomorskie – kujawsko-pomorskie	2:1

Półfinały:

śląskie – mazowieckie	k. 2:3 (1:1)
podkarpackie – pomorskie	k. 0:2 (1:1)

Mecz o 3. miejsce:

śląskie – podkarpackie	4:1
------------------------------	-----

Mecz o 1. miejsce:

mazowieckie – pomorskie	k. 3:2 (0:0)
-------------------------------	--------------

Początek drugiego dnia mistrzostw upłynął pod znakiem pojedynków ćwierćfinałowych. W pierwszym gospodarze pokonali 4:1 zespół z zachodniopomorskiego (Romaniuk x 3, Bokota). W pozostałych meczach ćwierćfinałowych triumfowali reprezentanci województw pomorskiego, mazowieckiego i śląskiego.

Mecze półfinałowe były niezwykle zacięte i obydwie rozstrzygły się dopiero w rzutach karnych. Podkarpackie spotkało się z pomorskim. W regulaminowym czasie gry padł remis 1:1 (Romaniuk). Niestety, w karnych lepsi okazali się goście znad morza, co dało im awans do finału. Drugim finalistą został zespół z Mazowsza, którego zawodnicy 4:1 pokonali rywali z województwa śląskiego.

W pojedynku o miejsce trzecie podkarpackie uległo 1:4 teamowi śląskiego (honorowe trafienie uzyskał Czub). Finałowy pojedynek pomiędzy Mazowszem a Pomorskim stał na bardzo wysokim poziomie. W regulaminowym czasie gry padł bezbramkowy remis. O zwycięstwie musiały zdecydować rzuty karne. Te lepiej egzekwowali piłkarze z Mazowsza i to oni zostali triumfatorami I Mistrzostw Polski Marszałków Województw w Piłce Nożnej.

Po ceremonii zakończenia mistrzostw odbył się mecz pokazowy pomiędzy drużyną marszałka Zygmunta Cholewińskiego i drużyną parlamentarzystów RP. Pojedynek, choć zacięty, zakończył się wynikiem remisowym 2:2.

W meczu tym w drużynie marszałka wystąpili: Zygmunt Cholewiński, Jan Zuba, Andrzej Matusiewicz, Jerzy Oleszkowicz, Konrad Dudek, Paweł Pezdan, Leszek Pisz, Stanisław Sowa, Sławomir Miklicz, Bogdan Romaniuk, Łukasz Andres, Bogdan Kuliga, Marcin Szczepański, Witold Szczekała, Waldemar Mazgaj, Jan Ziobro.

Drużynę parlamentarzystów tworzyli: Stanisław Ożóg, Krzysztof Sobolewski, Kazimierz Gwiazdowski, Wojciech Szarama, Antoni Mroczo, Grzegorz Janik, Zdzisław Pupa, Kazimierz Moskał, Zbigniew Dolata, Władysław Ortyl, Mieczysław Golba, Władysław Kulpa, Henryk Sawa, Mieczysław Ilasz, Leszek Moszkowicz, Mirosław Przewołnik, Jan Moszkowicz.

Marcin Szczepański

fot. Krzysztof Zajączkowski

